

howen, Mendelssohn
szimfonikus hangy.
mafón, 20-20 Szólt
Tartini, Paganini, Bo
pin, Moniuszko, Sz
ski műveiből.
sersenly.
sharmónikus hangy.
22-10 Külföldi állomá

Fejes zenekar hangy.
Rádió házikvartett
5: Hírek. 13: Pont
jelentés. 14.30: Híre
Rádió Szabad Egye
falok. A „Marxizmus
galom” Ottlik László
ládása. 17.10 Radic
karának hangy. 19
am. 19.35: Ango
o: Erkel est. Sándor
Lajos közreműködő
Aria a Bánk bánból
Duet az István kir
megnyitó. 21.50: Pon
ajd gramofonhangve
ányserlelem. Mario
izetti: Kedvesen, Sch
Meyerbeer: Fáklya
ni: Nebbie. 11. Det
Kálmán: A csikág
csi zene”. 13. Becc
Rimsky-Korsakov
lal. 15. Graiger: Lon
ca: Stefániai gavot
an magában.

Hangverseny. Lalo
einer: Almodozó, Sz
li est. Debussy: Pe
d. Mether: Keringő

Szimfonikus hangve
k.
Berlini hatnapos vers

Hangverseny. Lalo
s: Sylvia balett, Cha
szódiá. 20: Közv. Pr
véházi zene.

5: Strauss O.: Utob
tje.
5: Mozart: Varázst

Közv. Brünből.
5: Szórakoztató zen

fonikus hangverseny
gedüverseny. Kalin
fónia. 24: Gramafon

Hangverseny. Nam
gverseny. Puccini
: Elégia. Suk: Sz
vegin. Styanowszki
l király c. opera árt
lassunál. Chopin: K
kij: Pique Dame
Arcod szent emle
si: Éji dal. Bizet: Vá
felett.

Drezdeni filmharm
senye.
Közv. Prágából.
Hangverseny.
ízennegy számból á
állatokról szóló zen

—19.30: Török zen
Finn zene. 20.15: K
10: Beethoven G-d

o: Szórakoztató zen
Frankfurtból. 23.15: K

oztató zene. 21.15: T
eszerzők művei. 21.4

alok. 20.30: Tánce
k. 21.45: Zongorave
űdalok.

gramofon. 20.15: Kö
Tánzene.
Humperdinck „Király
zenés miséje.
Operaelőadás közvet
zeti Színházból.
ak: E-moll szimfonija

„UJ KELET”-ben

Szerkesztőség e
strada Baron L. Po
Telefon
Ejtel telefon
FIZETI
Égés évre — 600 Lei
Félévre — 320 Lei
Negyedévre — 110 Lei
X. évfolyam * 247 szám
1929
November 7 Csütörtök
5690 év Marchesvan 4

Ara 5 lei

UJ KELET

ZSIDÓPOLITIKAINAPILAP

Közzsváron hirdetések

Rudolf Mosse
S. A.

Str. Reg. Maria No. 36 Tel. 4-15

és a

Lloyd Express

Str. Gelu No. 20. Telefon 14-55

hirdetési irodák vesznek fe

Maniu és Bratianu egy vadászaton

Nagy parádé lesz néhány nap múlva Piatra Neamt megyében. Miklós régensherceg udvari vadászatot tart. Az udvari vadászatok egyébként is parádés eseményt jelentenek a monarchiák életében, méginkább nálunk Romániában, ahol jóideje nem volt e fajta látványosság. Nagyrománia megalakulása óta talán kétszer, vagy háromszor volt udvari vadászat, még Ferdinánd király életében. Mióta Ferdinánd király meghalt, elmaradtak az udvari életnek ezek a különlegesei is. Most azonban nem is a vadászat az, ami rendkívül eseményzamba megy, hanem a vadászok. Maniu Gyula, Averescu, Bratianu Vintila és Jorga lesznek a puskások ezen a vadászati szertartáson. Mihalache, Madgearu Iunian és Vaida is meg vannak hívva falkahajtónak.

A négy pártvezér nem önszántából kerül egymás mellé puskával a váln. ez a harmónikus együttést Miklós herceg állította össze s akár ilyik, akár nem ilyik az együttlét, a régensherceg meghívásának muszáj eleget tenni. Lehet-e csodálkozni azon, hogy a ritka együttes hallattára a legfantasztikusabb kombinációk kergetik egymást a bukaresti lapok hasábjain. A vérmesebb politikai riporterek egyenesen nemzeti kormány lehetőségéről írják, és Barbu Stirbey nevével festik sötét színekkel a falra, a higgadtabbak megelégszenek kevesebbel is. Szerintük a régenshercegnek az udvari vadászattal csupán az a célja, hogy közelebb hozza egymáshoz a pártok vezéreit.

Egészen biztos, hogy a nemzeti kormány terve még álmban sem jut eszébe ezekben a napokban komoly politikuskak. Nincs tehát egyébről szó, minthogy a főpártvezérek ténylegesen kissé közelebb kerüljenek egymáshoz. Még ez is rendkívül nagy dolog. Lehetetlen ebből az alkalomból nem Angliára gondolni, vagy Franciaországra, esetleg Németországra. A nagy nyugati országokban nincs szükség semmilyen külső intervencióra, hogy a parlamentben egymással élesen szemben álló pártok vezéreit egymáshoz közelebb hozzák. Ott ez a közeledés megvan a politikai, meg a magánéletben is. Még emlékszünk arra, mit csinált Baldwin, az angol konzervatív kormány elnöke, amikor a La Manche alatt építendő alagut terve szóba került. Konferenciára hívta össze Lloyd George-t és Macdonaldot, hogy az ő kormányzásánál előreláthatólag messzebb kiható munkában a felelőséget velük megossza. Es Macdonald, meg Lloyd George, csodák csodája, elmentek erre a megbeszélésre. Holott nálunk ha Bratianu Ionel koronázott, vagy új alkotmányt adott az országnak, Maniu és párta kivonult a parlamentből. Amikor pedig Maniu szabott új törvényeket az országnak, a liberálisok vonultak ki.

Beszéljünk arról, hogy Németországban, Franciaországban és Ausztriában nem megy ritkaság számba, ha éles politikai ellenfelek politikai, vagy magán-termesztü megbeszéléseket folytatnak egymással, míg nálunk akármilyen országos érdekről van szó, a pártközi konferenciát mindenestre elszabotálja valamelyik fél? Ez még a kisebbik szépséghibája a dolgoknak, de a politikai ellenfelek a magánéletben is tartják

egymással a haragot. A különböző pártvezérek, ha egymással találkoznak az utcán, talán még a kalapjukat sem bilitik meg. Elmennek egymás mellett köszönés nélkül. Ez pedig sehogyan sincsen rendjén, akármilyen éles ellentétek is válasszák el őket egymástól.

A régensherceg alighanem erre a ferde viszonyra gondolt, amikor az udvari vadászat terve megfogalmazott az

gyában. Nemzeti kormányra, vagy pártok koalíciójára nincsen szükség, ha volna is, akkor is nehéz volna róla beszélni. Arra azonban tényleg szükség van, hogy a pártvezérek egy kicsit közelebb kerüljenek egymáshoz. Ha egyelőre nem is a politikában, legalább a magánéletben. Sohasem árt, ha a pártvezérek nincsenek apriorisztikusan ellene minden közös akciónak, bár

milyen magasabb érdek is diktálná azt. Nem árt, ha egyébre nem telik, legalább barátságosan el tudjanak egymással beszélgetni a pártvezérek. Erre a célra nagyon alkalmas lesz az udvari vadászat. Maniu, Bratianu és Averescu ha puska is lesz a vállukon, barátságosan kibeszélik magukat az udvari vadászaton. Ezért lesz nagy szenzáció a piatra neamtji parádé.

Öngyilkos lett Bukarestben egy erdélyi zsidó diák, mert megbukott a vizsgáján

București-Bukarest, november 6. Tegnap reggel a fővárosban tragikus módon vetett véget életének Feldman Sándor huszonegy éves erdélyi származású zsidó diák, a bukaresti politéchnika hallgatója. Feldman felkereste egy a Str. Ion Nou 9. szám alatt lakó barátját, akinek elpanaszolta, hogy az őszi vizsgaszesszió két tárgyból elbuk-

tatták. Feldman rendkívül levert volt, arról panaszkodott, hogy nemcsak őt, de egész családját mily súlyosan érinti tanulmányában való újabb visszaesése. Barátja igyekezett megvigasztalni Feldmant, aki egyre azt hajtogatta, hogy nem marad más választása, mint a halál. Egy őrizetlen pillanatban a szeren-

csétlen diák kinyitotta a harmadik emeleten lévő szoba ablakát és levetette magát. Összeroncsolt tagokkal szétzuzott ágyvelővel, holtan terült el a következőn. Az öngyilkos diák iránt, akit igen szorgalmas fiatalembernek ismertek, és aki kollegái körében közszeretnek örvendett, széleskörű részvét nyilvánul meg.

Maniu, Bratianu Vintila és Averescu együtt fognak vadászni Miklós herceg vadászterületén,

de az udvari vadászból nem lesz nemzeti kormány

A bukaresti sajtó fantasztikusnak minősíti a nemzeti kormányról terjesztett híreket. Jorga szerint nem lehet Barbu Stirbeyt akitől az egész ország undorodik, hatalomra segíteni

Bucuresti-Bukarest, nov. 6. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Politikai körökben már néhány nap óta élénk vita és kommentálás tárgyat képezi a szokásos őszi udvari vadászat, amelyet ezidén Neamt megyében fognak megtartani. Miklós régensherceg ez alkalommal névre szóló meghívót küldött az összes pártvezéreknek, amely megtiszteltetés eddig csak rendszerint néhány, az udvarhoz közelálló és személyi szimpatianak örvendő politikust ért. Ugy a miniszterelnök, mint a kormány markánsabb tagjai és az ellenzéki pártvezérek: Bratianu Vintila, Jorga, Lupu, bejelentették a vadászaton való részvételüket, amiből egyesek arra vélték következtetni, hogy az udvar közvetíteni akar a szembenálló pártcsoportok között s hogy közvetítés célja nemzeti kormány megereméltése volna az összes pártvezérek közreműködésével. Másik verzió szerint a pártvezérek találkozása csak arra adott volna alkalmat, hogy az udvar kikérje a politikai pártok véleményét igen fontos államjogi kérdésben.

A bukaresti lapok fantasztikusnak minősítik ezeket a kombinációkat. Szó sincs arról, hogy nemzeti kormány létesüljön, annál inkább, mert erre semmi szükség sincsen. A régensherceg megadta hozzájárulását a kormány átszervezéséhez, ami egyttal azt is jelenti, hogy a legfőbb alkotmányos fórum továbbra is bizalommal van a Maniu-kormány működésével szemben. A „Neamul Românesc”, Jorga professzor lapja úgy tudja, hogy a vadászattal kapcsolatos manőver a hamarillának egy akcióját fedi, amelynek célja az, hogy Barbu Stirbeyt „azt az odiosus személyiséget hozza hatalomra, akitől az egész ország undorodik.”

A „Cuvântul” azonban kategorikusan cáfolja, hogy egy Stirbey-kormány lehetséges volna. A régensválasztással kapcsolatos események bebizonyították, hogy mennyire reménytelenek a Stirbey her-

ceggel kapcsolatos kombinációk. Igaz, hogy Stirbey herceg mozgolódik s az is igaz, hogy nemcsak Sterével, hanem a kormány egyes tagjaival is összeköttetést tart fent. De Stirbey-kormányról már azért sem lehet szó, mert Maniu nem távozik el a hatalomról. Sokkal valószínűbb azonban az, hogy megvalósul a pártoknak a csoportulás, amelyről Jorga professzor cikkezett nemrégiben. A kor-

mány egyik vezető tagja hosszabb megbeszélést folytatott a napokban Iorgával, majd tárgyalást folytatott Lupu dr.-ral is. A megbeszélések odairányulnak, hogy az avarescanus-liberális jobboldali blokkal szemben létrehozzák a baloldali pártok szorosabb együttműködését. És ha ez a terv megvalósul, úgy Jorga professzor és Lupu is szóhoz jutnak a kormányzásban.

Még egy új kormánylista

Bucuresti-Bukarest, nov. 6. Maniu miniszterelnök ma délelőtt 12 órakor audiencián jelent meg a régensvárás előtt, amely másfél óra hosszat tartott. Megbízható helyről származó értesülés szerint, a miniszterelnök bemutatta a régensvárásnak az átszervezett Maniu kabinet listáját. Midőn 12 órakor Maniu eltávozott a miniszterelnökségről, az ott tartózkodó újságírók megkérdezték, hogy milyen lesz a kormány új fizionómiája.

— A kérdés tulságosan indiszkrét — válaszolta mosolyogva Maniu. Majd kis idő vártával hozzátette:

— Szívesebben venném, ha a sajtó azokkal az ünnepekkel foglalkozna, amelyek november 10-én fognak lezajlani az egész országban, a nemzeti parasztpárt megyei kongresszusaival egyidejűleg.

— Egyszóval semmit sem tudhatunk meg akkor az új kormány összetételéről? — kérdezték az újságírók.

— Néhány napon belül mindent meg fognak tudni — válaszolta a miniszterelnök, majd autóból ült, hogy a régensvárásra hajtasson.

A kormány átszervezésére vonatkozólag ma sem tudott meg pontos részleteket a közvélemény. Az új kormánylista egyelőre Maniu, Vaida, Mihai, Popovici, Mihalache, Madgearu és Iunian között képezi megbeszélés tárgyát. Arról van szó, hogy az

eddig felmerült kombinációkon kívül Petrovici volt avarescanus közoktatásügyi miniszter is helyet kapjon a kormányban. Petrovicival szemben azonban egyesek azt a kifogást hozzák fel, hogy tulságosan rövid idő telt el azóta, hogy a pártba beiratkozott.

Az egyik bukaresti lap jelentése szerint, az új kormány a következőképpen fog megalkulni: miniszterelnök és belügyminiszter Maniu Gyula, külügyminiszter: Vaida Sándor, pénzügyminiszter: Madgearu, közoktatásügyi miniszter: G. Mironescu, igazságügyminiszter: Grigore Iunian, kereskedelmi miniszter: Jon Lugoșan, közlekedésügyi miniszter: Voicu Nitescu vagy Raducanu, munkaügyi miniszter: D. R. Ioanitu, miniszterelnökségi államtitkár: Gafencu, egészségügyi alminiszter: Iuliu Moldovan professzor, belügyi alminiszterek: Dobrescu és Anghelescu, földmívelésügyi alminiszter Potârca. Ez a kombináció természetesen éppen olyan ellenőrizhetetlen, mint a többik amelyek eddig napvilágot láttak.

A jövőhéten megtörténik a tartományi igazgatók kinevezése. Ezzel egyidejűleg tizenegy külföldi nagykövetet fognak visszahívni. Az átszervezett kormány listája valószínűleg csak kedden fog az ország közvéleményének tudomására jutni.

DIVATÁRÚHÁZ CLUJ

Calea Regele Ferdinand 11.

Őszi és téli divatujdonságok nagy választékban raktáron!

TELEFON
9-57
INTERURBAN

ZSIDÓ KÖZÉLET

A gyergyó-várvi példát

A gyergyó-várvi zsidó ifjuság folyó hó 2-án bálal egybekötött műsoros estélyt rendezett, melynek tiszta jövedelméből 20.000 leit a palesztinai vérengzések következtében árván maradt zsidó gyerekek felségélyezésére adott át a Keren Hejjeszszodnak. Neveket nem említünk, mert ezzel ők kötelességüket teljesítették, ugyancsak nem említjük azoknak a zsidóknak a nevét sem, akik hozzájárulásaikkal biztosították azt úgy anyagilag, mint erkölcsileg fényesen sikerült est anyagi sikerét, ugyanakkor azonban nem hallgathatjuk el azoknak a nem zsidóknak a nevét, akik átértékelték a gyűjtés nemes voltát és kisebb-nagyobb adományokkal hozzájárultak az est anyagi sikeréhez.

Igy meg kell említsük Diamandescu Vasile, Kertész Dezső, Musca János és neje és Lubojátszky urakat, akik mély emberbaráti érzelmükről tettek tanúságot, amikor a palesztinai pogromok nyomán árván maradtaknak adományoztak.

Az est tiszta jövedelme 23.000 lei, melyből 20.000 leit a nemes célra, míg a fennmaradó 3000 leit két várvi keresetnélküli sokgyerekes családnak utaltak ki.

A kolozsvári cionista ifjusági blokk első együttes ülése. A kolozsvári cionista ifjusági egyesületek nemrég megalakították közös munkablokkjukat, amelyben nyolc aktív egyesület foglal helyet, azzal a céllal, hogy a praktikus cionista munkát egységesen és eredményesen véghezvessék. A blokk vezetősége, amelyben minden taggyeget két delegátussal van képviselve, állandó kapcsolatot tart fenn a Szövetség helyi csoportjával és minden aktuális cionista feladat elvégzésében élénken vesz részt. Hétfőn este tartotta meg a blokk első plenáris gyűlését, amelyen a taggyegetek igen nagy taglétszámmal vettek részt. Az ismerkedőjellegű összejövetelt Diamant Elemér, a Zsidó Nemzeti Szövetség főtájkára nyitotta meg, aki hosszabb beszédben vázolta az ifjuság egységfrontjának szükségességét és a közös munka főbb irányvonalait. Zwi Levanon, a Keren Hejjeszszod-delegáció tagja másfélórás előadásában ismertette a mai zsidó ifjuság helyzetét és problémáit a cionista mozgalomban, egyben rámutatott azokra az utakra, amelyeket ennek az ifjuságnak követnie kell, hogy egészséges fejlődése biztosítva legyen. Leichtmann Andor hozzászólása után Simon Tibor zárta be az összejövetelt, amelyet az ifjusági blokk a közeljövőben fehér asztal mellett fog megismételni.

Héber előadást. A Sómér Szervezetben fennálló „Bórit Háivrim“, mely harmadik, kiegészítő héber tudással rendelkező tagot számlál, ma csütörtökön este

8 órakor hébernyelvű előadást rendez a Calea Victoriei (Magyar-utca) 99. szám alatt lévő Sómér-otthonban. Az estélyre, melyen Cövi Lóvónon Keren Hejjeszszod delegátus és Náltali Stark sómérvezető fognak a héber nyelv és kultúra megújulásáról előadni. Ez uton hívatnak meg az összes kolozsvári hebraisták. Ezen előadást kiindulópontja lesz egy a clujai Sómér Gődudban meginduló in-

tenziv és lelkes hebraizációnak.

A Cionista Revizionista Unió felhívja mindazon zsidó leányokat és ifjakat, akik az Unió ifjusági szervezetébe, a Brith Trumpeldorba belépni akarnak, hogy november 10-én, vasárnap délelőtt 10 órakor jelenjenek meg Calea Motilor 7. szám alatt dr. Knöpfler Bernát lakásán.

November közepén fölrepül Berlinben a legnagyobb repülőgép

Negyvenöt méter szélességű szárnyai vannak a repülő géppóriásnak

Berlin, november 6. A német közvélemény nagy érdeklődéssel tekint Junkers professzor legújabb műve, a „G. 38“ nevű óriási repülőgép próbájára. A hatalmas eddig legnagyobb szárnyas légi járművet Berlinben „repülőháznak“ mondják. A gép huszonhárom méter hosszú és öt méternél magasabb. Szárnyai negyvenöt méter szélesek, az egésznek háromszáz negyvenöt méter tartalmát van. Szárnyai olyan nagyok, hogy négy motorját, sőt az utasok egy részét is el lehet bennük helyezni. Két kereke akkora, mint a lokomotív kerekai, automatikus fékrendszere van és ezeken nyugszik a hatalmas légi alkotás.

Ezenkívül hátul is a farok helyén egy kerek van felszerelve.

A repülőgép törzsén elől van felszerelve a szikratávíró, mögötte a vezetők ülőhelyei, emögött pedig az utasok fülkéi, amelyekben szabadon lehet sétálni. Végül a konyha, amely jóval nagyobb bármely étköző vasuti kocsi konyhájánál. Lent a helyiségek alatt van egy elég nagy fülke a posta számára. A kabinokból az utasok szabadon lenézhetnek az alattuk elterülő vidékre, amire az eddigi repülőgépeken nem volt alkalom.

A hatalmas repülőgép november tizenötödikén fog fölrepülni.

Az alsóház megszavazta az angol-orosz viszony fölvetelét

MacDonald az alsóházban beszámolt amerikai útjának eredményeiről

Törvényhozásilag alakították meg Angliában a fogyasztók tanácsát. Baldwin élesen támadta, Lloyd George megvédte Hendersont a külpolitikai álláspontját. A konzervatív sajtó az orosz-angol megegyezés ellen. Dawes tábornok a tengeri leszerelés ügyében összehívott államtanácsban

London, november 6. Az alsóház mai ülésén Graham kereskedelmi miniszter bejelentette, hogy a kormány közelebről javaslatot szándékozik a törvényhozás elé terjeszteni az élelmiszertanács helyébe megalakítandó fogyasztók tanácsa ügyében. Ez utóbbinak határozatait a javaslat a kereskedőkkel szemben kötelező erőre emelik. A javaslat tartalmazni fogja a fogyasztók tanácsának határozataival kapcsolatban alkalmazandó kényszerítő rendszabályokat is. Ezután a hadügyminiszter szólalt fel. Ismertette a rajnai kiürítés mai stádiumát. Bejelentette, hogy a múlt hó utolsó napjáig már 3350 angol katona hagyta oda véglegesen a Rajna-vidéket. A megszállás likvidálása angol részről december közepéig nyer végeleges befejezést. MacDonald miniszterelnök amerikai útjának eredményeit és tárgyalásainak lényegét ismertette. A miniszterelnök azt hangoztatta, hogy amerikai tárgyalásai

során a legkényesebb kérdéseket is mindkét részről a legteljesebb őszinteséggel tárták fel és a megegyezés rendén sikerült a két népet egészen közel hozni egymáshoz. A barátságos és megértő viszony helyreállása Amerika és Anglia között a világbéke egyik legbiztosabb bázisa.

MacDonald után Baldwin kért szót. Üdvözölte MacDonaldot, hogy nem mint pártvezér, hanem mint az angol nemzet tisztán bizalmának letéteményese szerepelt Amerikában. Lloyd George is köszönetet mondott a miniszterelnöknek amerikai útjáért s kiemelte, hogy sikereivel és a két nemzet közötti megértés előmozdításával a világbékének tett elsőrendű szolgálatokat.

Henderson határozati javaslatot terjesztett be az orosz diplomáciai viszony fölvetése ügyében, melyben a kormány azt kéri a törvényhozástól, hogy az összeköttetés fölvetelét mondja ki kívánatosnak.

Az indokolásban a külügyminiszter azt hangoztatta, hogy a kormány nem fogja eltérni a propagandát s védekezett azzal a váddal szemben, mintha a kormány ebben a kérdésben meghátrált és deferált volna a szovjetnek. Baldwin volt miniszterelnök ellenindítványt tett. Lloyd George ezzel szemben helyeselte a kormány lépését.

London, november 6. Az angol-orosz diplomáciai kapcsolatok felvételének vitájában a vita lezárása előtt sir Austen Chamberlain volt külügyminiszter rámutatott arra, a multak tapasztalatai alapján, hogy a szovjet mindig a legnagyobb előnyt óhajította megszerezni a nemzetközi szerződés révén, anélkül, hogy ő maga respektálná és betartaná a szerződéseket.

A vitában utolsó felszólalás Dalton külügyi államtitkár részéről történt, aki azt hangoztatta, hogy a kereskedelem Oroszországban állami monopólium. Annak a reményének adott kifejezést, hogy a normális kapcsolatok felvétele a két ország közötti bizonytalanságot megszünteti és a viszonyt stabilizálja. Ennek a viszonyoknak a javulását és megszilárdulását várja a kormány a javaslatban előterjesztett kérdés rendezésétől. Az alsóház ezután 324 szavazattal 199 szavazat ellenében elvetette Baldwin ellenindítványát és elfogadta a kormányjavaslatot.

London, november 6. A Times mai száma vezércikkben foglalkozik az alsóház tegnapi ülésén megszavazott Henderson-féle javaslattal. A lap azt hangoztatja, hogy Henderson megerősítette a szovjet tekintélyét. A diplomáciai viszony újrafelvétele csak a szovjetnek használna s a szerződés propagandaelles záradéka — írja a Times — értéktelen. A vezércikk a továbbiakban megállapítja, hogy a gazdasági összeköttetések ügye független a diplomáciai viszony ügyétől. A cikk szerint nem szabad pillanatra sem feledni, hogy a szovjet, ahol csak teheti, ártani igyekszik Angliának.

A Morningpost szerint a munkáspárt annyira lekötötte már magát az orosz orientáció mellett, hogy a kormánynak nem volt mit tennie, fel kellett venni az összeköttetésre irányuló tárgyalásokat.

A Daily Herald vezércikkében üdvözli a törvényhozás ratifikációját és azt kívánja leszögezni, hogy Anglia és Oroszország között a feszültség százados multra tekinthet vissza s a munkáskormány nagyon helyesen cselekszik, amikor tartós barátsággá igyekszik javítani a viszonyt a két ország között.

Washington, nov. 6. Dawes tábornok londoni nagykövete, aki szabadságát Amerikában tölti, a napokban részt fog venni a kormánytanács ülésén, melyben a tengeri leszerelés kérdésében az Egyesült Államok végleges álláspontját precizírozni fogják és megszövegezik a delegátusoknak adandó utasításokat.

A hadb

aki magasabb haszn

Cluj-Kolozsvár, nov. Kelet tudósítójától.) A szesszió utolsó heteiben pellációk programjában képviselőnek egy Aciu megyei prefektus által cíója, amely súlyosan hat tartalmazott a szes ellen. Mircea képviselő miniszter figyelmét a hadkiegészítő a behívó művelésre, erdőkitermésre használja fel.

Igy is lehet

Mircea képviselő felpellációja alapján a vizsgáló bizottságot ki amely hivatalos hatalm és címén a hadbíróskapitányt, a kapitány kezett a kolozsvári ha a következőkben kon 1926 elején a szatmá általános revízió során katonát vonultatott be lajstromok szerint el tüket kellő időben lá tonai regulament szer séért 30 napi fegyverl szatmári hadkiegészítő tősen szép számmal azok, akik nem jelent a behívásokat tizeneg részletenként bonyolító

A behívott katonák szárnyasolgálat termelére és téglánálta

A vádirat szerint az melési, illetőleg téglát séget a behívott kato ellenében megváthat

Igy folyt ez tizeneg tül. A szatmári hadk szerződése volt a Sánt kitermelő céggel, er szatmári Cercul de magát a cép érdekében kitermelt fának ötven munkadíj fejében tev illette meg. A szerző résztülvitelét a Cercul vonultatott katonák oldotta meg.

A vádirat felolvasá pitányt kallgatták ki val felszerelve jelent előtt a súlyosan meg félórán keresztül biz ban levő levél- és hogy a terhére rótt k ártatlan. Ot a szatmá zal a határozott meg az erdőbe, hogy a er tott katonákkal az er gezze. Ot tartotta ma

a kitermelt fát híven leszállította tégláigető telepr csak a büntetésb tonák dolgoztak garnizon lakásá szükséges 1 millió téglá kié

Nem tagadja, hogy hívott katonák 30 n tották meg a munkáj letelre előtt is hazab Georgiu ezredestől ka lönben is a leszerelés de Recrutare állitható igazolványt és azt m ahányszor értesítették 30 napi munkabér szerződő Gál et Comp

Elők: Igaz-e az, valaki a 30 nap alatt ter fát nem termelt nem engedték haza, n pótolta.

Vádolt: Ez meg Erre az intékedésre

Hogyan menekült el Zola a Dreyfus pör idején Franciaországból

Nyilvánosságra hozták Zolának a Dreyfus ügy miatt szenvedett önkéntes száműzetéséből írott leveleit

Páris, november 6. A francia közvéleményt és vele együtt minden az igazságot lelkesedő embert erősen foglalkoztatja Zolának eddig kiadatlan levelei a Dreyfus-ügyben, amelyek most jelentek meg, egyelőre csak franciául. Ezeket a leveleket Zola akkor írta, amikor üldözött elől, barátai tanácsára, Angliába menekült. Senki sem tudta akkor, hól tartózkodik az igazság bajnoka, aki csak 1899 június 5-én, körülbelül ugyanakkor, amikor Dreyfust visszahozták az Ördögsgzigetről, hogy perének revízióján jelen legyen, jött vissza Párisba. A száműzetésben eltöltött hetek és hónapok mély benyomást tettek a költőre. Zola leveleit az emigrációból eddig nem adták ki és csak most, huszonöt évvel halála után, engedte meg felesége, hogy a Dreyfus védőjéhez, Laborihoz intézett leveleket közreadják.

Könnyes szemekkel

Az első levél, amit Laborihoz intézett, 1898 július 19-ről van keltezve. A levél így hangzik:

London, Grosswenor Hotel.

Akadálytalanul érkeztem meg, de nehéz szívvel, ezt bevallom. Amikor éjszaka Calais kikötőjének lámpái eltűnédek, szemem megteltek könnyekkel. Majd eljön annak is az ideje, hogy részletesen elmondom irtó lelkiállapotomat. De erre az utra szükség volt az igazság és a jog győzelmének érdekében.

Nem is merem kérni önt arra, hogy állandóan értesítsen a dolgokról. Nagyon jól tudom, hogy összerokkad a nagy munka súlya alatt. Csak arra kérem, írjon néhány sort, ha valami különös történik.

Londonban egy évi börtön árnyékában

Július 19. A hotelben nem igen maradhatok, mert attól kell tartanom, hogy bármely percben felismernek. Holnap London környékén fogok szobát bérelni és mihelyt erre alkalom adódik, közölni fogom önnek címetem.

Az ön által ajánlott ügyvéd nem tartózkodik Londonban. De egy másik ügyvéddel találkoztam, aki nagy jóindulatot tanúsít irányomban. Biztosít afelől, hogy az ellenem szóló ítéletet csak diplomáciai úton lehet kézbesíteni. Soha és semmilyen körülmények között angol igazságügyi tisztviselő nem kézbesítheti nekem egy francia bíróság ítéletét. (Zolát ugyanis a francia bíróság egy évi szabadságvesztésre ítélte „J'accuse” című Dreyfust védő cikke miatt.) Ahhoz, hogy az ítéletet kézbesíthessék, arra lenne szükség, hogy egy francia törvényszéki szolga átjőjön Angliába, megvárjon az utcán és itt a kezembe nyomja az ítéletet, én pedig aláírjam a könyvet. Nem hiszem, hogy ilyesmi jogilag és gyakorlatilag keresztülvihető legyen.

El sem hiszi, kedves barátom, micsoda kínos kalandokat élek át. Teljesen meg vagyok rendülve, megtörnek ezek a dolgok!

Július 22. Egy órányira vagyok Londontól, kis városban, amit föltalálhatatlannak tartok. Minthogy nem tudom, itt maradok-e, még nem közlöm címetem. Egyébként elfogadom a tanácsát és kérem, ezentul küldje leveleit W. címére.

A második borítékra írja: M. Beauchamp-nek. Szóljon barátainknak, hogy ők is így juttassák el hozzám leveleiket. Természetesen csak a legmegbízhatóbb emberek tudhatják a címetem.

Mihelyt kissé szabadabban gondolkozhatom, cikkeket írok a „Petit Journal”-nak a perről. A kéziratot önnek küldöm. Az élet, amit öt nap óta folytatok, kétségbe ejt. Szerencse, hogy egészséges vagyok és meg van a hitem, hogy győzni fogok.

Hontalanul idegen országban

Augusztus 19. Nagyon megörültem szíves levelének. Teljes szívvel kezet szorítottam a borzasztó fáradságot, amit magára vállalt és a bámulatós bátorságot, amellyel az igazságot és jogot küzd. Kérem, ne fáradjon és ne írjon gyakran nekem, Tudom, milyen borzasztó sokat dolgozik.

Ön azt kéri, hogy írjak magamról. Az első két hét borzasztó volt. Nem hozhatom ruhát és fehérműt magammal és egy olyan országban életem így, amelynek nyelvét nem ismerem és ahol rá voltam kényszerítve a bujdosásra. Később igyekeztem valahogy berendezni életemet. Tartózkodásom elviselhetővé vált, különösen amióta megint dolgozhatom. Mindig a munka mentett meg. De azért még most is érzek valami félelmet a szívemben, ami nem ad teljes megnyugvást. A főláborodás és izgalom miatt még mindig reszketek és az egyedüllet nagy nyugalma ellenére tele vagyok nyugtalansággal. El sem képzelheti, micsoda undor fog el a Franciaországból érkező hírek hallatára.

Azt kérdezi ön, hogyan vélekedem az eseményekről. Nagyon lesújtanak! Eszterházi a polgári igazságszolgáltatás tisztára mosta épüget, mint azelőtt a katonai igazságszolgáltatás! Ez épen elég ahhoz, hogy egy népet örökké meggyalázzon! Látom, az igazságszolgáltatásra már nem számíthatunk. Én is, akárcsak ön, már csak valami ismeretlenebb, valami előre nem gyaníthatóan bizok. Szükségünk van egy égi villámsugárra, vagy a végtelenül kicsi emberek lassu munkájára, akik kemény munkával mindent meg tudnak teremteni. Biztos vagyok az ügy diadala tekintetében, de ki tudja, hány hónap vagy év múlva?

A mellékleten egy följegyzést talált. Arra kérem, olvassa el gondosan és adja barátainak véleményezés céljából. Választ szeptember elejére várak.

Meleg érzéssel gondolok Piquarra! Mondhatom, igazi hős. Ha találkozok vele, adja át igaz üdvözlémet és mondja meg neki, hogy nem mulik el egy nap, amikor ne gondolnék rá.

Az igazság felé

Szept. 8. Ha nem írta volna, akkor is tudom, hogy jó hozzám és hogy sokat gondol rám. Ön olyan melven benne van a munkába és a súlyos föladatak közepe, hogy szemrehányást tesz nekem magamnak valahányszor különösen súlyos ok nélkül idejéből akár egy órát is elrablok.

Jó hírei módjával megörvendeztetek. Végre mégis eljutottunk az igazság útjára! Mindazonáltal gondot okoz barátaink elővigyázatossága. Holott minél közelebb

érünk a célhoz, annál nagyobb szükség lesz az elővigyázatosságra. A háborút azonban csak akkor nyertük meg, ha Dreyfus ártatlansága kiderül és szabadságra helyezik. Azon a napon, amikor az új ítéletet kimondják, a szívem háborúsága is meg fog szünni.

Borzalmas repülőkatasztrófa a croydoni repülőtér mellett

Egy utasszállító repülőgép kényszerleszállás közben kigyuladt és utasszaggá égett

London, november 6. Ma délelőtt a London—Amsterdam között közlekedő személyszállító repülőgép a croydoni repülőtérrel jövet a ködben eltévedt. Ezért a pilóta visszairányította a gépet s a croydoni repülőtér közelében kényszerleszállást akart végezni. A kényszerleszállás közben a repülőgép motorja felrobbant és az utas-

Visszatérésemet, illetőleg természetesen az ön véleményét fogadom el. Visszatérésemnek csak akkor lesz értelme, ha a revíziós eljárást befejezik. Nehezen várom a napot, amikor megint nyugodtan dolgozhatok és amikor feladatokat megoldhatok látom. Egyébként türelemmel várhatok, csak azt fájjalom, hogy távol vagyok feleségemtől és olyan országban élek, amelynek nyelvét nem ismerem. Mondhatom, mint egy gyermek, egy simtam örömben, hogy az ártatlanul megkínzott embert visszaadhatjuk feleségének és gyermekeinek.

sok mindannyian bennétek a repülőgépben. A rettenetes katasztrófának öt halottja és három súlyos sebesültje van. A mechanikus súlyos sebeket szenvedett. A croydoni repülőtér mellett lezuhant repülőgépről csak két utast sikerült életveszélyes sebekkel kimenteni.

A legutóbbi földrendés óta még erőteljesebben tombol a morenii szondafűz

A földrengés teljesen tönkretette a szonda köburkolatát

Bucuresti-Bukarest, november 6. A legutóbbi földrengés végleg tönkretette a morenii szonda belső köburkolatát, amelyet hatalmas darabokban vetett ki magából az égő szonda. A tűz ennek következtében ma erőteljesebben tombol, mint valaha. A szonda körül repedések támadnak a földön, amelyeken keresztül kituduló gáz is lángra lobbant és most már

több apró lángnyelv veszi körül a szonda hatalmas tűzszlopát. A szonda eloltására delegált bizottság ma délután újabb ülést tartott, amelyen azokat az intézkedéseket beszélték meg, amelyek segítségével a szondafűz terjedésének katasztrófális következményei megakadályozhatók volnának.

Kun Béla bejelentette, hogy a reorganizált közép-európai kommunista szervezetek új harcba indulnak a proletárdiktatura megteremtéséért

Berlin, november 6. Rigai jelentés beszédet mondott, melyben rámutatott színt Kun Béla tegnap Moszkvában arra, hogy a közép-európai reorganizált kommunista szervezetek most már rövid időn belül új harcba indulnak, hogy a proletárdiktaturát újra megvalósíthassák.

Kun Béla hangoztatta, hogy a Oroszországban élő osztrák, román és magyar kommunisták legutóbbi tanácskozásukon megalakították a közös közép-európai vörös frontot s rövidesen a legerőteljesebb akcióba kezdnek Közép-európában.

A cambridgei és oxfordi angol diákok súlyosan bántalmazták a karhatalom közegeit

A „puskaporos összeesküvés” évfordulóját hangos botránykeltésre használták fel a diákok, akik közül többet letartóztattak és gummibotokkal verték szét őket

London, november 6. 1605 november ötödikén az ugynevezett puskaaporos összeesküvésnek évfordulóját az angol egyetemi diákság minden évben felvonulásokkal, lánás jelenetekkel és táncokkal, valamint tüzijátékkal szokta megünnepelni. A tegnapi ünnepi hangulat túl lánás volt és a fővárosban, valamint Cambridgeben és Oxfordban súlyos rendzavarásokra is sor került. Londonban az ifjúság hosszú menetet alakított meg s a Westend városrészben megakasztotta a forgalmat, úgy hogy a rendőröknek kellett a tömeget szétgerkelnie.

Cambridgeben a diákok megtámadták a rendőröket s többet közülük úgy sebeztek, hogy néhányat kórházba kellett szállítani. A karhatalom csak lassan tudott tulerőre kapni s ekkor gummibotokkal szétverték az egyetemi hallgatókat s mintegy harmincat súlyos rendzavarásért őrizetbe vettek. Oxfordban a diákok felgyújtották a nyílt utcán a legnagyobb forgalom közben egy tüzijátékanyagokat vívó teherautót s az egymás után következő explóziók szórakoztatták. Az utca csakhamar teljesen kiürült, mert a világitó rakéták robbanásai a járókelésépséget veszélyeztették. Az egyetemi hallgatók itt is rátámadtak a rend helyreállítására törekvő karhatalomra s csak hosszú viaskodás után sikerült őket megfékezni. Oxfordban a zavargás tíz főbűlomosát fogták el.

Iaspar belga miniszterelnök össze hívja a második hágai konferenciát
Páris, november 6. Az Intranszigiens beavatott helyről úgy értesült, hogy Iaspar belga miniszterelnök november második felének valamelyik napjára összehívja második hágai konferenciát.

Értesítés!

Megnyílt Bukrestiben a főváros központjában a

hotel VENETIA

Str. Pictor Grigorescu 12 sz. A királyi palota mögött. — Bejárát a Calea Victoriei

100 modern berendezésű szobával, központi fűtés, minden szobában meleg- és melegvíz. Lift fürdő és telefon áll a vendégek rendelkezésére. Nagyon előnyös árak. Utazó a tarifából 25% rabatot élveznek. Tisztelettel:

„Venetia-szálloda” vezetősége Moisescu tulajdonos

Jó fény, jó kedély

Tel: 83. Cserélye ki elavult csillárjait Modern lámpák, olcsó árak

„Constructio” CLUJ, P. Unirii No. 32

BÉLDI KÉZFINOMÍTÓ

az egyedüli készítmény, mely fehérit, puhít finomít Kapható minden drogériában, gyógytárban, illatszertárban. Főraktár

EMKE DROGUERIA

CLUJ-KOLOZSVÁR Piața Unirii Mátyas tér—Deák Ferenc-ucca sarok

Salom S A cár

Az egyetlen, a idősebb nővér, aki egész gyerm ház gondjait és Icsé volt. A leg semmiről se akban minden leh csak hogy segíts nek: segített nek ahová küldte, e dába hajtották ő az apró testvére

De nem elég lány gondját v az apa még kias birtokon nincs akkor Cháven, a többi gyermek mert még kicsi magát az ártat

Icséle szívét miért jár ez nek nem volt szabab részkedett: házi nak egy fiura. I jár, megbutul y asszonyoknak yanuljon, s ha i nő, akkor mag noszeröl gondos házban legyen az ő baja...

Ki merészelt az apának? Há kor az apa pis ha az apa beló lelem uralkodot mindenki, ellen sem lehetett... lelke legalján e got és hallgato nek, hogy ne ke

Ha az apja és lódni kezdett a meg őt olyan fiús, s emiatt el lástól és elfelejt

A lelki gyötör tak a tetőpontra pon az apa be húsos lányt, aki evett-ivott, és hogy ebédet, adj

Főleg a kis I a „mime Ite”, prachiz mindenr mintha világ él nált volna. Min volt, s minden e neki kedve telj zet most sem v szelni, nem akat okozni, vagy is

öt. Szendett n S hogy a „min letett, csak akk gyerekeket, ugy tyákkal. Az idős pán házi-cseléd bepanaszolta és agyba-főbe. Ami dott az „tajresz kulum volt. V egy gyereket, m

Mérges körme Icsé érezték. S üzött belőle is, r rülük és Szende Nem tudtak ők sáról.

Addig tartott városba nem kö férjhez adták, le

Salom Schwarcbart naplója

A cár zsidócskái elindulnak megmenteni Bulgáriát

Az egyetlen, aki kivette részét a legidősebb nővér, Cháve szenvedéseiben, aki egész gyermekkorában viselte a ház gondjait és a súlyos jármot, — Ise volt. A legidősebb fivér, Smulik, semmiről se akart tudni, Isele azonban minden lehetőséget megkeresett csakhogy segítségére legyen nővérének: segített neki a takarításban, ment ahová küldte, etette a jószágot, csordába hajtotta őket, kereste a tojást, még az apró testvérek orrát is megtűrölte...

A zsidó fiu sorsa.

De nem elég, hogy a gyenge kislány gondját viseli az egész háznak, az apa még kiabál, elégedetlen. Ha a birtok nem valami kedve szerint, akkor Cháven önti ki haragját: s ha a többi gyermekre még nem kiabálhat, mert még kicsinyek, — megbosszulja magát az ártatlan kislányon...

Isele szívét véresre karmolta ez; miért jár ez neki?... Belevégynül persze nem volt szabad neki, de nem is merészkedett: házbali dolgok nem tartoznak egy fiura. Ha egy fiu a marháknál jár, megbutul és nem tud tanulni, a ház asszonyoknak való, férfi Tórárt kell tanuljon, s ha isten megsegíti és megnő, akkor magában kell, hogy parnoszerül gondoskodjon. A fő, hogy a házban legyen mindenből, a többi nem az ő baja...

Ki merészelt volna ellentmondani? az apának? Hát gyerekjáték ez? Amikor az apa pisszegésétől remegtek és ha az apa belépett a házba halálfelelem uralkodott! Az ő nézésétől félt mindenki, ellentmondásról ezért szó sem lehetett... Hordta szegény Isele lelke legalján ezt a sok igazságtalanságot és hallgatott. Segített a nővérének, hogy ne kelljen annyira kinlódni. Ha az apja észrevette, akkor zugalódnia kezdett a nővérére, miért bizza meg őt olyan munkával, ami nem fiús, s emiatt el kell szakadnia a tanulástól és elfelejti még azt is, amit tud...

A lelki gyötrelmek csak akkor hágtak a tetőpontra, amikor egy szép napon az apa behozta a házba a nagy husos lányt, aki egész nap nyalakodott, evett-ivott, és ha arra került a sor, hogy ebédet adjon, lefeküdt aludni...

Főleg a kis Iselet emésztette, hogy a „mime Ité”, ahogy nevezték, rápradliz mindenre és úgy parancsolgat, mintha világ életében egyebet se csinált volna. Mindenki az ő szolgálója volt, s minden csak azért történt, hogy neki kedve teljék benne. De a helyzet most sem változott: Isele félt beszélni, nem akart az apjának fájdalmat okozni, vagy isten ments felbőszíteni őt. Szünetelt magában és hallgatott... S hogy a „mime Ité”-nek lánya született, csak akkor kezdte mustrálni a gyerekeket, úgy bánt velük, mint a kutyákkal. Az idősebb nővér, Cháve, csupán házi-cseléd volt. A fiukat gyakran bepanaszolta és az apa ilyenkor vert agyba-főbe. Amit a kővér hárpia mondott az „tajresz-laksen” lett. Kész orákulum volt. Valahányszor odaszült egy gyereket, mindig zsarnokabb lett...

Mérges körmeit leginkább Cháve és Isele érezték. Smulik olyan csufaságot üzött belőle is, mint a többiekből. Jiszrulik és Szender a chéderbe jártak. Nem tudtak ők semmit a világ folyásáról.

Addig tartott ez a helyzet, amíg a városba nem költöztek. Chávet akkor férjhez adták, lerázták egy nyügöt, a

fiuk szolgálknak maradtak a korcsmában és éhezőknek az asztalnál...

Jiszruél, Isele fiatalabbik öccse, a ház tükre lett. Csupa jótulajdonsággal megáldott gyermek volt. Szorgalmas volt, vallásos volt, jó tanuló volt, mindenki azt jósolta, hogy meglátják, a gyerekből még rabbi lesz. De ahogy az anyja meghalt, a mostoha szolgának vette, s csak azon volt, hogy az ő gyermekei a többiek rovására orvosok és mérnökök legyenek. Azok meg csak szolgálják ki őt és az ő gyermekeit.

Az orosz-török háború.

Nincs olyan dolog, aminek vége ne volna. Sorozás volt. Sámuel, az idősebb fivért sikerült kiszabadítani. Isele is kapott egy piros cédulát, négyheti szolgálatra vonult be. Csakhogy közben kitört az orosz-török háború és itt már nem használt semmi teketória...

Az igazság bőrre megy a játék.

A Cár maga nem mulasztotta el egyetlen alkalommal kijelenteni, hogy ő nem hive ennek a tömeg-mészárlásnak. A jó ég őrizzen meg attól! Nem is természete ez neki. De itt egyébről van szó. Az igazság bőrre megy itt a játék. Ezek a hitetlen török kutyák élve pörkölik meg a Balkánon az ő právoszláv hittestvéreit, ezt ő nem bírja megtűrni, ezért akarja ő ellátni a töröknek a baját. De nemcsak Sándor cár jószágos, atyai szíve remegett meg a jog és az igazságosság eltiprásáért. Gladszton, ez a kitünő angol államférfi is felháborodott a barbár török hordák garázdálkodásaián, s írt egy speciális broszurát, melyben valóságos kénesezt zuhogtatt a törökökre. Londonban meetingeztek, zajongtak és szinte ferdére állt a világ. De a világpolitika kisebb fórumain is, mint például a Baltai beszemelésben, tudta mindenki, hogy a Cár, aki különben megszabadította a maga alattvalóit, nem is akarja annyira a szerbek, a görögök és a bolgárok javát. Más érdekek húzódnak meg itt a háttérben. A Cárnak vásik a foga Konstantinápolyra és a Dardanellákra. Angliának meg — Afganisztánra és Perziára.

A zsidók közben alaposan meghökentek. Nem gyerekjáték a háború! Alig szabadultak meg Miklós cár kezétől, a kantonistáktól, a szevasztopoli háborútól, s tessék: itt vannak újra a törökök. Az ég pereme ismét izzik az ágyutűztől és füstfelhők gomolyognak az ország fölött... Ehhez járul még a kolera.

Isele Grolnik elindul megmenteni Bulgáriát.

És Isele Mojsze Grolniksz, a rezervista, fegyvert kapott és elindult menteni Bolgárhont.

Aztán történt valami. A két hatalom, Anglia és Oroszország nem bírtak megosztzkodni a koncon. Marakodtak rajta, ráncigálták ide-oda és a végén gyökerétől megforgattak mindent... Elfelejtették, hogy mit tett a török a keresztény lakossággal, s Oroszországban elkezdtek kiabálni, hogy Anglia magának akarja kanyarítani egész Ázsiát és az oroszoknak még a nyomát is ki akarja irtani a Káspitenger és a Fekete-tenger környékéről. Anglia viszont szüntelenül azt hangoztatta, hogy az oroszok el akarják foglalni Perzsiát, Afganisztánt, de még az „ő” Indiájukat is. Fel lehetett lélegzeni. Marakodás közben kiesett a konc a szájukból; — a „beteg török”...

Fordította: Schön Dezső

S ahogy kezdetben puszipajtáskodtak Angliával: a Cár leküldte Konstantinápolyba Ignátiew grófot, hogy fenyegetőzzen és uszítson harcra, Nárcsá-kow herceget — Londonba, hogy készítse elő az európai diplomáciai-hálózatot s Nikoláj Nikolájevics nagyherceget élesrefent karddal, hogy mozgósítson hadat, mely minden pillanatban kész törököt taglózni, — ugyanezek az emberek, csak tán valamivel több áhítattal, mint azelőtt, köpenyeget fordítottak. Ignátiew gróf imígyen szólt a törökökhöz: — mi egy kis csontot akarunk, ti meg egy egész ökröt adtok. Csupán egy kis autonómiát kértünk a görögök számára, ti meg adtatok alkotmányt és egyenjogot minden alattvalótok részére! Kérünk egy hatóság fegyverszünetet, ti adtok erre hat hónapot! Ez aztán döfi! Ilyen eset rég nem esett!

Nárcsá-kow herceg pedig mentegőzni kezdett az angolok előtt, kiket...

A Heimwehr ismét polgárháborúval fenyeget

A bécsi egyetem előtt ismét kiujultak a verekedések. Ausztria jövő évi költségvetése

Bécs, november 6. A Heimwehr országos szervezetet manifesztumot bocsátott közre, melyben bejelenti, hogy a keretei közé foglalt hatalmas Heimwehr-tábor elszántan ragaszkodik követeléseihöz. A Heimwehr állásfoglalása most annál határozottabb, mivel látja, hogy az ellenfelek nem riadnak vissza a gazdasági háború fegyvereinek használatától sem. A manifesztum figyelmezteti a kormányt és a parlamentet, hogy az országot igitkezzék a Heimwehr által támasztott követelések teljesítése irányába vezetni, mert ellenkező esetben a nép haragja mindkettőt el fogja söpörni.

nemrégén úgy átkozott, mint a bokrot... Nikoláj Nikolájevics nagyherceg megállt Konstantinápoly-Cárgrad kapujánál, ajkába harapott, hiszen ott akarta ő felszentelni az Aja-Szófiát, mint Nagy Konsztantin és Jusztinián idejében; — s nem bírta átlépni a küszöböt....

Ha Tardieu leszavazzák, új választások következnek Franciaországban

Páris, november 6. A kormány ma tartja első minisztertanácsát. Beavatottak szerint Tardieu a kamara holnap ülésén azt az óhaját fogja előterjeszteni, hogy a kormány nyilatkozat feletti vita egy ülés keretében érjen véget. A Matin szerint, ha Tardieu kormányát leszavazzák, számolni kell az új választások kiírásának lehetőségével, mert a helyzetből ebben az esetben más kiút nincsen.

Nagyon fontos!

HOTEL CARPATI
Bucuresti, Piaja Amzel

Renoválva, minden komforttal, központi fűtéssel felszerelve. Szobák jutányos áron kaphatók. Villamos megálló bármely irányból megközelíthető. Utazók kedvezményben részesülnek.

A spanyol minisztertanács határozata szerint nem jött még el az ideje a diktatura megszüntetésének

Januárra hívják össze a nemzetgyűlést

Madrid, november 6. A kormány a nemzetgyűlést januárra hívja össze. A tegnapi minisztertanácscon egyhanguan az a vélemény alakult ki, hogy a kormány továbbra is bizhatik azokban az elemekben, amelyek eddig is rendíthetetlenül támogatták a rendszert. A minisztertanács leszögezte a kormány komoly szándékát abban az irányban,

hogy igyekszik a normális állapotokra való visszatérést előkészíteni. A kormány meg van győződve arról, hogy a spanyol nép önmagát kormányozni tudja, de ennek időpontját nem szabad idő előtti elérni s ezért nem lehet még közölni, hogy a diktatura mikor szűnhetik meg.

Ujabb erupcióba kezdett a guatemalai Santa María

A menekülők a kiáradó mérges gőzöktől a hegyi úton hallottan zuhanak a mélységekbe. A lakosság földrengéstől és szökőártól tart

Newyork, november 6. Az Associated Press tudósítójának közlése szerint a Santa María vulkán újra erőteljes erupcióba kezdett. A kráterből széles áradatban két méter vastagságban árad a tüzfolyam s a menekülőket a keskeny hegyi utakon kényszeríti a menekülésre. Sokszor torlódás támad és a mérges gőzök hatása alatt sokan lezuhannak a mélységbe az utakon s ott lelik halálukat a látától elárasztott mély völgyekben. A segítőakciók állandó intenzív munkát fejtenek ki. A lakosság attól tart, hogy az erupciók kiújulását földrengés és szökő-

kőár fogja követni, ami még fokozza a kitérés csapása okozta szerencsétlenséget. A halottak száma 300, a súlyos sebesülteké több mint 200. A guatemalai Suchitepequez államban az egész kávétermés elpusztult és több ezer a hajléktalanok száma. A mexikói guatemalai ügyvivőhöz érkezett jelentések szerint Mazateknangot teljesen ki kell üríteni, mert a lávafolyam három oldalról fenyegeti végpusztulással a harmincezer lakosú várost. A város közvetlen környékét, az utcákat és a házteteket helyenkint két méter magasságban hamu borítja.

Az emberek ezrei, járnak hozzám vásárolni

Önök is egyszer meg kell próbálni!

„Sipos” harisnyát, keztyűt, mellényt s.b. venni

SIPOS, CLUJ

Calea Regele Ferdinand 8.

trófa a mellett

gyuladt és utas

pennétek a repülőgépek katasztrófának öt hatályos sebesültje van. A sebeket szenvedett. Amellett lezuhant repülőgép utast sikerült életben menteni.

óia még moreni

köburkolatát

v veszi körül a szonda. A szonda eloltására ma délután újabb tiltásokat az intézkedések, amelyek segítségével a katasztrófális kockázatok akadályozhatók vol-

nizált közép marcba indulásért

hangoztatta, hogy a fő osztrák, román és sták legutóbbi tanácskötötték a közös kőfrontot s rövidesen akcióba kezdnek Kö-

gol diákok karhatalom

nykeltésre használt mmbotokkal verték

diákok megtámadták a közüök egy órányat kórházba helyeztetésére csak lassan a s ekkor gumai bot az egyetem hallgatóit minucát súlyos rendszertek. Oxfordban a diákok a nyílt utcán a legközben egy tüzijátékperantót s az egymásplóziókon szókrakoztak teljesen kiürült, megróbbanásai a járókeltették. Az egyetemi hallgatók a rend helyreállítására s csak hosszú sikerült őket megzavargás tíz főbe-

nizsterelnök össze hágai konferenciát

6. Az Intranszigeancia értesült, hogy lasperok november másodnapjára összehívják konferenciát.

HIREK

az Uj Kelet az egyetemes erdélyi és bánásági zsidóság napilapja.

Főszerkesztő: Dr. Marton Ernő.
Felelős szerkesztő: Jámor Ferenc.
Bukaresti szerkesztőség: Hátszegi Ernő Str. 11 Junie 12

Az Uj Kelet cikkeinek utányomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg.

— **Az Uj Kelet szatmári fiókszerkesztősége** és fiókiadóhivatala mai naptól visszaköltözött régi helyiségébe. (Piața Bratianu, Deák-tér 7 szám, Gólyáruházu-udvar, telefon 11.) Kérjük ottani m. t. ügyfeleinket, hogy lapunk érdekkörébe vágó mindennemű szellemi és adminisztratív természetű ügygel: tudósítási anyaggal, hirdetéssel, előfizetéssel, valamint ezek díjainak befizetésével ezenül ide szíveskedjenek fordulni.

— **Orvosi hír.** Dr. Gál Sándor belgyógyász, a prágai német belgyógyászati klinika v. extern orvosa, a bécsi Holzknecht Röntgen intézet v. gyakorló orvosa, az „Altvater Sanatorium” v. assistens orvosa, rendelőjét Calea Reg Ferdinand (Wessely-ni.) 25. megnyitotta. Röntgen, Diathermia, Quarz. Rendel 10—11, 3—5. Telefon 10—55.

— **Baltázár püspök nyugalomba vonul.** Debrecentől jelentik: A Magyar-ság jelentése szerint Baltázár Dezső püspök a közeljövőben tölti be hatvanadik évét és minden valószínűség szerint nyugalomba vonul. Már több ízben kijelentette, hogy fiatalnak szandékszik átadni az egyház vezetését. A püspök környezetéből olyan hírek szivárogtak ki, hogy nyugalombavonulása után teljesen a gyakorlati politikának fogja szentelni magát és mandátumot vállal az egyik tisztviselői kerületben.

— **Eltemették Németországban Bülow herceget.** Berlinből jelentik: A Rómában meghalt Bülow herceg volt birodalmi kancellárt, akinek halála egész Németországban rendkívüli részvétet keltett, tegnap temették el az altonai családi sírboltba. A temetésen képviseltette magát a német birodalom minden fontosabb kormányzati intézménye. A birodalmi kormány nevében Sewering belügyminiszter tett koszorút a halott sírboltjára. Ugy szintén koszorút küldött az olasz király, a volt német császár, Hindenburg birodalmi elnök és az egyes német miniszteriumok. A halottat a kleinflottberki Bülow villából először a hamburgi krematóriumba vitték, ahol a család jelenlétében elhamvasztották. Innen szállították a hamvakat a családi sírboltba. A német sajtó a temetés alkalmából hosszú cikkeken emlékezik meg újra Bülow herceg érdemeiről.

— **Lapokat koboznak el Varsóban.** Varsóból jelentik: Több lapot szenvedélyes hangnemben írott és izgató tartalmú cikkeik miatt az ügyesség elkobozott. A munkásság több ízben megkísérelt tüntetéseit a karhatalom megakadályozta. Az esti órákban a főváros utcáinak képe visszanyerte nyugalomát.

— **A Krupp gyár Dalmáciában terjeszkedik.** Zágrábból jelentik: A lapok tudósítóiak jelentése szerint az esseni Krupp-gyár a dalmáciai Salona határában huszonöt ezer négyzetméteres telek megvételére folytat tárgyalásokat. A német nagyvállalatnak az a szándéka, hogy gyártelepet létesítsen Dalmáciában.

— **Szanálják a chicagói City bankot.** Berlinből jelentik: A Vossische Zeitung chicagói tudósítójának jelentése szerint a City-bank érdekében szanalási akció indult meg és mivel még két nap rendelkezésre áll a bank esetleges megmentésére, most megkísérlik a teljes összeomlás megakadályozását.

— **Borult időjárás várható.** Budapestről jelentik: Időprognózis: Jobbára borult időjárás várható, sok helyütt esővel és hőmérsékletemelkedéssel. Budapesti déli hőmérséklet 6° Celsius.

— **Bágyadt, levert, dolgozni képtelen egyéneknek** természetes „Ferenc József” keserűvíz szabadá teszi a vérkeringést és emeli a gondolkodó- és munkaképességet. Beható kórházi kísérletek folyamán bebizonyult, hogy a Ferenc József víz szellemi munkásoknál, neurastheniás embereknél és betegeskedő asszonyoknál rendkívül jótékony hatású gyomor- és bél-tisztító szer. A Ferenc József keserűvíz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

Ünnepélyes keretek között avatják vasárnap a kolozsvári zsidó kórházat

Nemerower bukaresti főrabbi is jelen lesz az avatáson

Cluj-Kolozsvár, november 6. (Az Uj Kelet tud.) Másfél évvel ezelőtt, röviddel azután, hogy Sebestyén Dávid és neje megvetették alapját a kolozsvári zsidó kórháznak, akció indult meg, hogy rövid idő alatt egy Erdély fővárosához és annak zsidóságához méltó gyógyintézet álljon az inséges betegek rendelkezésére. A kórház három osztálya, a sebészet, a nőgyógyászat és az ambulancia készen áll. Az ambulancia már régóta működik és ez év januárja óta 2600 beteget kezeltek.

Vasárnap fogják ünnepélyes formák között megnyitni a kórházat, amelyre dr. Nemerower, Bukarest főrabbija is táviratilag ígerte megjelenését. Le fogják lépeltetni az alapító Sebestyén házaspár arcképét és meg fogják nyitni a földszinti és az emeleti osztályokat. A földszinten szanatoriumi komforttal berendezett szobákban fogják elhelyezni a női betegeket. Az ágyak felett apró, fekete betűs tábláskákon: *Megboldogult Molnár Jakabné, Mayer Janka ajándéka.* A nemesszervi asszony már nem érheti meg az emelkedett szellemi ünnepséget. De emléke a jóság glóriájában fog tündökölni november 10-ikén.

Mindenütt gőzfűté, hideg és meleg víz, fehér cserepek, hatalmas ablakok: fény és levegő. Fent az első emeleten van az operációs terem, hatalmas, székerekbe kerülő Zeiss-lámpa, amelynek megvan az a különös aktuálitása Kolozsváron, hogy abban az esetben is működik, ha a villamos központban üzemszavár állana be. Alatta az operációs-asztal, tiszta alumínium, minden porcikéja egy lábnyomásra, egy kézfogásra módosul és alakul az operátor szükségére szerint. Eiselberg bécsi professzornak van ilyen műtőasztala.

Steiner Pál professzor asszisztense, Lasz Gyula dr. szorgoskodik a műtőteremben. Ma érkeztek meg a sebészeti műszerek s lázas szorgalommal rakosgatja, szortirozza őket, hogy a vasárnapi megnyitón ez a terem már teljesen felszereltettségben áll. Erdélyi zsidóság és Steiner professzor buzgalma. Mert ezt a természetegapróbb részleteiben is Steiner professzor tervezte az orvosi praktikusság és az operáció sterilitása szempontjából. Az operációt terem két szárnyán két szoba szintén a muni-ciózus tisztaságot szolgálja. Az orvostech-nika legújabb vívmányait találjuk itt, az ajtó is a csöndet, a beteg idegeinek kímé-

lését, a legnemesebb humanizmust szolgálja. A műtővel szemben tágas sebészeti szoba nyolc ágygal.

A nőgyógyászati osztályon jelentős terénemot adtak a szülészetnek. Itt már minden rendben áll, a gyermekmértégtől a legkényelmesebb fürdőig. Szanatórium-ban sem lehetne nagyobb komfortja az anyának, mint ezen a helyen, ahová a város legszegényebbjai jönnek életet adni az új generációnak.

Szortirozzák a fehérneműt és ágyneműt. Meg kell említeni Simon Mórnét, a bánffihunyadi nőegylet elnökét, aki az első impulzust adta az országoszi anyaggyűjtésnek. Ajándékozott lepedőkben, dunnákban, ágyneműben, szalvétákban, köpenyben háromnegyed millió lej értékű áru jött össze adakozásból. Voltak egyszerű emberek, akik boldogan bocsátották munkájukat a kórház rendelkezésére. Egy szabó ötven köpenyt varrt meg ingyen és a Széchenyi-téri kisárusok, a kereskedelem proletárai is egymás között megállapodva, adták össze a szükséges mennyiségű galandot. Egy tekintélyes ügy-kereskedő ötvenezer lej értékű konyha-edényt ajándékozott a kórháznak, egy kereskedő cénát adott az ajándékozott vászon feldolgozására; a központi fűtés zavartalanosságát pedig szintén ajándék biztosítja: Molnár Jakabnak évi néhány vagyon közsene.

Külön épületrészben állították fel a Röntgen-apparátusokat a legújabb típusú gépekkel. Az ambulancia könyveiből látjuk, hogy miféle elemek látogatták a kórházat, amely eddig is sok jót művelt. Számos könnyű és alattással járó operációt végeztek az ambulancián. November 10-ikétől kezdve áldásos munkáját a kórház ki fogja terjeszteni a belgyógyászatra és sebészetre. Kolozsvár orvosainak legjobbjai fognak dolgozni ebben a humanisztikus intézetben, amely büszkesége lesz a városnak és annak a zsidóságának, amely bámulatosan rövid idő alatt idáig fejlesztette a régen nélkülözött intézményt.

A beteglátogató könyvben nincs rovata a vallásnak és nemzetiségnek. De a nevekben, egészen jól meg lehet állapítani, hogy szépszámban jelentkeztek nemzsidók is, az ambulancián. A zsidó kórházban nem ismernek a szenvedő ember körül vallási, vagy nemzetiségi különbséget.

Böss berlini főpolgármester erélyesen tiltakozik az ellene emelt panamavádak ellen

Berlin, november 6. Böss főpolgármester, a lapoknak küldött nyilatkozatban tiltakozik az ellen, hogy a Sklarek botrány akár jogi, akár erkölcsi tekintetben érintette egyéni becsületét. Azt hangoztatja, hogy ő maga is belátta a felesége által vásárolt bunda olcsóságát s ezért a differenciát jótékonyra adta. Nem volt semmi összeköttetése a Sklarek-fivérekkel és csak amerikai utja tudta meg, hogy a városi hatóságok adta nélkül szer-

ződést kötöttek a céggel és nagyarányú hitelek engedélyeztek a részükre a városi banknál. Böss kijelenti, hogy minden vonatkozásban nyugodtan várja a saját maga által kért fegyelmi vizsgálat eredményét.

A déli lapok közlik, hogy a rendőrség a Sklarek-botrányal kapcsolatban elfogatóparancsot adott ki a szöbésben levő Gabel és Degner városi tanácsosok ellen.

Erdélyrészi Csillárraktár Részvény Társaság Cluj, Unió-utca 8.

Rádió nagyáruház

A legkényesebb igényeket kielégítő modern rádiókészülékek, hálózati készülékek, melyekhez sem anód, sem akkumulátor nem kell, már 7500 leiftől.

Alkatrészek, csövek, hangszórók nagy választékban. Látogassa meg vételkényszer nélkül bemutató-termünket. ENGROS — ENDETAIL

Képviseletek: SCHALECO, Berlin; KRAMOLIN, Berlin; HORNY, Wien; NEUFELD & KUHNKE, Kiel
Állandó raktár: Saba, Graetz, Telefunken, Triotron, Tungram, Philips. — Csillárok és villanyfelszerelési cikkek nagy raktára.

— **Dinamitpatron robbant a zillertali erőműveknél.** Instrukcióból jelentik: A zillertali erőművek építési munkálatai-nál robbantólyuk furása közben több dinamitpatron felrobbant. Két munkás azonnal meghalt, három életveszélyesen megsebesült.

— **Egy milliárd építkezési hitelről tárgyal a munkaügyi minisztérium.** Bukarestből jelentik: Dr. Demetrescu munkaügyi államtitkár tárgyalásokat folytat külföldi cégekkel egymilliárd lejes építkezési hitel folyósítására vonatkozólag. Az összeget arra használják fel, hogy köztisztviselőknek olcsón és hosszú lejáratú, házipénzes céljára kölcsönöket folyósítsanak.

Gyomorsavtűntetés ellen Cigelka István forrásvizet igyunk. Kérje minde-nyit. Főraktár: Cigelkai jódos gyógyforrás románia vezérképviselete, Ariniş, jud. k.Sălaj.

— **Dr. Sulyok István előadása az unitárius nők szövetségében.** Az unitárius nők szövetségének kedvvel látogatott népszerű előadássorozatán nov. 7-én, csütörtökön d. u. 6 órakor dr. Sulyok István szerkesztő fog szerepelni, aki általában a kisebbségi kérdéstről fog beszélni. Dr. Sulyok a kisebbségi kérdések alapos és mérhető tanulmányozója, aki már több ízben külföldön is járt a kisebbségek helyzetének tanulmányozása és előmozdítása érdekében s így méltán kelthet fokozott érdeklődést sokat ígéro előadása. Ezt az előadást is az unit. kolleg. dísztermében tartják meg.

— **Mannequintörsde Berlinben.** Berlinből jelentik: A német főváros szívében van egy kis, jelentéktelennek látszó cukrászda, mely minden hétköznap a déli órákban, hirtelen megtelik csinos, fiatal, jólöltözött nőekkel. Az ember nem is gondolná, hogy ezek az elegáns hölgyek — munkanélküliek. Munkanélküli mannequinek, akik — bármilyen nehezükre is essék — kénytelenek jól öltözködni, hogy megkapó legyen a megjelenésük, kénytelenek cukrászdába járni, mert ez a kis berlini cukrászda a mannequintörsde, ide jönnek a nagy női divatárucegek megbi-zottai, ha mannequineket akarnak szer-ződtetni. Déli tizenkét és egy óra között van a mannequintörsdén a legnagyobb forgalom, ebben az időben tele van a kis cukrászda barna, szőke, fekete, vörös, magas, alacsony, filigrán, sovány, molett, — mindenféle típusu mannequinekkel. Ezen a törsdén nem lehet alkudni, itt szabott árak vannak, de persze nem egyforma árak. Havi ötven márkáért már lehet mannequint kapni, de egy díjnyertes divatkirálynő havi négyszáz márkába is belekerül.

— **Ezerkarátos zafir találtak egy amerikai bányában.** Newyorkból jelentik: A mogoki bányában, melyet néhány héttel ezelőtt százhuszezer dollárért vásárolt meg Ramsay newyorki drágakőkereskedő, ezerkarátos zafir találtak. Ez a kő a világ legszebb zafirja. Ramsay a drágakövet túlságosan nagy-nak találta és hat részre vágatta. A drágakövetek automobilon vitte Ramsay Newyorkba, de annyira félt az esetleges rablótámadástól, hogy katonai fedezetet kért. A gyönyörű zafirral egy-idejűleg ugyanebben a bányában pompás kilencvenhat karátos rubint is találta, amit egy indiai kereskedő hat-ezer font sterlingért vett meg.

Zsidó Színház — יידיש טעאטער

★
Stramer S.
Amerikából visszaérkezett társulata játsszik

November 7-én
ARADON (a Városi Színházban)
November 9, 10-én
DEVAN
November 11, 12, 13-án
ALBA-JULIAN

— **Egy braziliai kőzött egy elefánt** lentik: Nem minden történet ennek a brazil utcaján. Egy zsufolás moskooi összeütközés kőzött — a villam összeütközés ellenére vesztette el. A hely azonban az a körülben egy másik elefánt látva hogy tá megatartást kezdett célenül járt villam szemben, akiket nyit tasztrófa okozóinak az elefántot elvezett eszméletre térítették. ak nagy tömeg nézi

— **Madridban k vizsgáltatják feül volt miniszter üg mentő ítéletet.** Madrid politikai körökben kelt az a felmer bíróság Sanches Guerra De Rivera dík utolsóösszeszküvés vez. Az ítélet ellen, amin tik a legfelsőbb hadórást emelt. A korienek az óvásnak és törpényszékes delegal és új ítélethozatalra. szék minden valószínű itélni Sanches Guerra előbbi bíróság ítéleté

— **Az angol mu száállította Egyipt Londonon keresztül** rint Fuad király k Egyiptomban az alk mult év júliusában falamet felosztására kottmány visszaállítá dekrétum a parlamei cember 21-ikére, az nyitástát jövő évi jar. Az alkotmány vissza mányal kötött me mert Anglia csak az tomnak biztosítja a

— **Kétezer nőmunk országban.** Párisb titáspolyi jelentés sz mentén fekvő Castar női favágómunkás nők ugyanolyan fizet amilyet a férfimunka első eset, hogy Tör kások sztrájkba lépt munkások tüntetést után a munkáltató megadják a kívánt k

— **Ereimeszesed ,egbiztosabban g l,Lajos” jódos for denütt. Főraktár gyógyforrások ro lete, Ariniş, jud.**

— **A szovjet-ó délyt kértek az At lése.** Newyorkból repülők engedélyt k a szovjetkormánytól Anglia irányában pilóták két hét mul kezdeni a startot az Graceból.

— **Meghalt a utolsó kancellárja.** Miksa bádeni herceg utolsó kancellárja perckor, életének h Konstanzban megh

— **Ujra Walker poigármestere.** N A Newyork Herald ker newyorki főp szavazattöbbséggel választották.

— **Lucián képvis gánalkalmazottak zottak szakszervezete (Farkas ucca) 7 sz. 8-ikán este 8 órakor országgyűlési képvis lag politikai szemle vita követi. Az elő vesen látnak. Belépt ges megjelenést kér**

robbant a ziffer-
struckból jelentik:
építési munkálatai.
Közben több di-
Két munkás azon-
tetvezélyesen meg-

építkezési hitelről
vi minisztérium.
Dr. Demetrescu
árgyalásokat folytat
állírd lejes épít-
vonatkozólag. Az
k fel, hogy köz-
s hosszú lejáratú,
őket folyósítsanak.

es ellen Cigelka
unk. Kérje minde-
ai jódos gyógyfor-
épviselése, Arinisz,

tván előadása az
égében. Az unitá-
nek kedvvel látó-
dássorozatán nov.
6 órakor dr. Su-
6 fog szerepelni,
ségi kérdéssről fog
a kisebbségi kér-
elreható tanulmá-
b izben külföldön
helyzetének tanul-
aditása érdekében
fokozott érdeklő-
lása. Ezt az előa-
leg. disztermében

Berlinben. Ber-
net főváros szívé-
entéketlennek lát-
minden hétköznap
ellen megellik csi-
nőkkel. Az em-
á, hogy ezek az
munkanélküliek
guinek, akik —
is essék — kény-
li, hogy megkapó-
k, kénytelenek cu-
ez a kis berlini
intőzsdé, ide jön-
átarcúcegek megbí-
ék akarnak szer-
t és egy óra kö-
intőzsdén a leg-
ben az időben tele-
barna, szőke, fe-
alacsony, filigrán,
mindenfélé típusu
en a tözsdén nem
bott árak vannak,
orma árak. Havi
lehet mannequint
ertes divatkirálynő
iba is belekerül.

firt találtak egy
Newyorkból jelen-
ában, melyet né-
záshuszezer dollár-
nsay newyorki drá-
arátos zafirt talál-
g legszebb zafirja-
t tulságosan nagy-
része vágatta. A
obilon vitte Ram-
nyira félt az eset-
l, hogy katonai fe-
nyörü zafirral egy-
a bányában pom-
rátos rubint is ta-
iai kereskedő hat-
vett meg.

er S.
rkezett társulata
ik

osí Színházban)

Egy braziliai villamos össze-
tött egy elefánttal. Pernambucoi je-
lentik: Nem mindennapi szerencsétlenség
érett ennek a braziliai városnak a fő-
területén. Egy zsufolásig telt közúti villa-
mosos összeköttetés egy elefánttal és
összeköttetés következtében teljesen
összetört — a villamos. Az elefánt az
összetört ellenére csupán az átutadást
szellette el. A helyzetet súlyossá tette
azonban az a körülmény, hogy a közel-
ben egy másik elefánt is tartozkodott,
amely látva hogy társa lerogy, fenyegető
magatartást kezdett tanúsítani a szeren-
cselennül járt villamos sebesült utasaival
szemben, akiket nyilván a társát ért ka-
tasztrófa okozóinak tartott. Végül is ez
az elefántot elvezették, a másikat pedig
eszméletre térítették. A szokatlan látvány-
nak nagy tömeg nézője akadt.

Madridban katonai bírósággal
vizsgáltatják felül a Sanches Guera
volt miniszter ügyében hozott fel-
mentő ítéletet. Madridból jelentik: Spa-
nyol politikai körökben rendkívüli izgal-
mat kelt az a felmentő ítélet, melyet a
bíróság Sanches Guera, volt miniszterelnök,
a De Rivera diktátor uralma elleni
utolsóösszeesküvés vezetője ügyében hozott.
Az ítélet ellen, amint hivatalosan jelen-
tik a legfelsőbb haditanács s a vezérkar
örvén emelt. A kormány helyet adott
ennek az óvásnak és a legfelsőbb katonai
törvényszék delegálta a per tárgyalására
és új ítélethozatára. A katonai törvény-
szék minden valószínűség szerint el fogja
bírálni Sanches Guera-t, megsemmisítve az
előbbi bíróság ítéletét.

Az angol munkáskormány vis-
zaállította Egyiptom alkotmányát.
Londonon keresztül érkező jelentés sze-
rint Faad király kedden visszaállította
Egyiptomban az alkotmányt, amelyet a
múlt év júliusában függesztett fel a par-
lament feloszlásával egyidejűen. Az al-
kotmány visszaállításáról szóló királyi
dekrétum a parlamenti választásokat de-
cember 21-ikére, az új parlament meg-
nyitását jövő évi január 11-isére tűzi ki.
Az alkotmány visszaállítása az angol kor-
mánnyal kötött megállapodás feltétele,
mert Anglia csak az alkotmányos Egyip-
tombaak biztosítja a függetlenségét.

Kétezer nőmunkás sztrájkol Török-
országban. Párisból jelentik: Konstan-
tinopoli jelentés szerint a Fekete-tenger
mentén fekvő Castamoni közelében 2000
női fagyómunkás sztrájkba lépett. A
nők ugyanolyan fizetést követelnek, mint
amelyet a férfimunkások kapnak. Ez az
első eset, hogy Törökországban nőmunká-
sok sztrájkba léptek. A sztrájkoló nő-
munkások tüntetést rendeztek, amely
után a munkáltatók elhatározták, hogy
mezdadják a kívánt béremelést.

Erelmeszesedést, légsóhurutól
egbiztosabban gyógyít Cigelka
Lajos jódos forrásviz. Kérje min-
denütt. Főraktár: Cigelkai jódos
gyógyforrások románia vezérkévisel-
le, Arinisz, jud. Sălaj.

A szovjet-óceánrepülőek enge-
délyt kértek az Atlantióceán átrepü-
lésére. Newyorkból jelentik: A szovjet
repülőek engedélyt kértek, távirati uton,
a szovjetkormánytól az Atlantióceánnak
Anglia irányában való átrepülésére. A
pilóták két hét múlva szándékoznak meg-
kezdeni a startot az újfundlandi Harbour
Graceből.

Meghalt a német császárság
utolsó kancellárja. Berlinből jelentik:
Missa bádeni herceg, a német császárság
utolsó kancellárja ma reggel 5 óra 45
perckor, életének hatvanharmadik évében
Konstantzban meghalt.

Ujra Walker lett Newyork fő-
pölgármestere. Newyorkból jelentik:
A Newyork Herald közlése szerint Wal-
ker newyorki főpölgármestert 400.000
szavazattöbbséggel újra főpölgármesterré
választották.

Lucián képviselő előadása a Ma-
gánalkalmazottaknál. A magánalkalma-
zotók szakszervezetében, Str. Cogălniceanu
(Parkas ucca) 7 sz. alatt pénteken, e hó
8-án este 8 órakor Dr. Lucián Sándor
országgyűlési képviselő tart előadást, Vi-
lág politikai szemle címen. Az előadást
Vita követi. Az előadás mindenkit szí-
vesen látnak. Belépti díj nincsen, Töme-
ges megjelenést kér a kulturbizottság.

Közgazdaság

Élénk forgalom a belföldi vaspiacon

Cluj-Kolozsvár, november 6. A vaspiacon
helyzete ebben a pillanatban még nagyon
bizonytalan. A tavaszi üzletmenet elég
gyenge volt, a nyári szünetet pedig ezzel
töltötték a kereskedők, hogy számítgatták
az őszi esélyeket. Egészen nyugodtan
mondhatjuk, hogy félléven kereszttől nem
anyira inkasszóból, mint inkább remé-
nyekből éltek. Novem버ben vagyunk, ami
máskor már az őszi üzletmenet derekát
jelenti. Egyelőre különösebb panaszra
azért még nincs ok. Igaz, hogy a várako-
zások túlnagy mérvűek voltak, de szeren-
csére mégis ott tartunk, hogy talán az
idei őszi szezon kiadósabb lesz az előző
esztendeieknél. Vaskereskedőink nagy része
még a szezon előtt jól ellátta magut ár-
val s ma a vevőközönséget hatalmas rak-
tárak várják. Az őszi szezon első heteiben
a forgalom határozottan élénk s azt is
meg lehet állapítani, hogy sokan már téli
cikkek beszerzéséhez is hozzáfogtak. Saj-
nos, a helyzet még mindig az, hogy a
gabonapiacon nem tud megfelelő üzlet ki-
alakulni és a gazdaközönség képtelen ren-
des árakon eladni buzáját, aminek ugy-
mint minden piacra, a vaskereskedelemre
nézve is igen súlyos kihatása van. A gaz-
dák ugyilátszik, még az üzleti idény dere-
kán sem rendelkezhetnek annyi pénzzel,
amennyivel elsősorban szüksegleteiket te-
dezni tudnák. Ilyen körülmények között
a vaskereskedelemlnek a pénzühiányt na-
gyon meg kell érezni. Ezzel szemben öröm-
mel kell megállapítani azt a tényt, hogy
az inkasszó minimális mértékben az egész
vonalon megjavult.

A külföldi vaspiacon helyzetében gyen-
gülés tapasztalható.

A gabonában megint ellanyhult az irányzat

Néhány héttel ezelőtt megkezdődött a
gabonarak lassu feljavítása, mert kitűnt,
hogy az idén nemhogy nagyobb lett volna
a termés, ellenkezőleg, a román nemzet-
közi mezőgazdasági intézet jelentése sze-
rint majdnem egy millióval kevesebb volt
a hozam a világtérmeésben, mint az előző
évben. Természetes lett volna tehát, ha a
nemzetközi spekulációtól is átámasztott
lanyha irányzat megszűnik, mint ahogy
meg is szűnt — és kezdetét veszi egy
egészegebb átalakulás.

Azonban a newyorki tözsdén bekövet-
kezett krach súlyos kihatással volt a ga-
bonapiacokra is. A javuló irányzatot újra
felváltotta a bessz és az árak ismét man-
nek lefelé, bár az árszökkenés egyelőre
nem mondható nagyobb méretűnek. A
belföldi piacon valamivel jobb a helyzet,
mert a termelők már minden felesleges
készletükön tudatják, hogy az őszi beru-
házásokhoz és adósságaik törlesztéséhez
szükséges tőket megszereznek. Nagy kész-
letek tehát már nem kerülnek a piacra
eladásra és ezért az árak, a nemzetközi
lanyha irányzattal szemben — tartott.

Erdélyi feladódállomásokon a buza 570—
580 leje jegyez, a Bánységban 530—550
lejt. Rozs Erdélyben 320—330, árpa 300
330, zab 290—310 lejt száz kg-onként.

A babbal való spekuláció megint nagy
csalódást hozott. A külföldi kereslet meg-
szűnt és a bab kilónkénti ára 18 lejtől
12 lejre esett vissza. Azok a termelők te-
hát, akik nem adtak túl idejében készle-
teiken, most 30 százalékkal olcsóbban tud-
ják csak értékesíteni.

A lisztpiacon most átmeneti sztszgnálás
mutatkozik. A kereskedelem szüksegleit
fedezte egyelőre, spekulációba pedig nem
bocsátkozik, mert tavaly ráfizetett arra,
hogy már ősszel lekötötte azt a mennyi-
séget, amelyre tavasszal van szüksege. A
liszt nagyban ára 70—80-örlésnél 930 lejt
per száz kg. Korpában nincs jelentős üz-
let. Csehország, Ausztria és Németország
sz elmúlt hetekben vásárolt ugyan kisebb

A belga vasipar, mely most különböző
nehézségekkel küzd, alaposan panaszokodik,
hogy nem jut sem elegendő belföldi, sem
külföldi rendeléshez. Rájuk nézve annál
is inkább szomorú, mert jelentékeny áren-
gedményeket csináltak s ennek ellenére
sem javult az üzlet. Valószínű, hogy a
gyártást rövidesen kisebb mértékben csök-
kentik. Minimális a kereslet rudvasban, a
nyers vaspiacon nyugodt és itt az árak sem
súlyedtek. A félgymantványokban azonban
árcsökkenés tapasztalható, ugyanez a hely-
zet fog kialakulni a lemezpiacon is.

Angliában nagy fellendülést vártak öszre
a vas és acélüzlettel, ami azonban komoly
mértékben várakozáson alul maradt. Nyers-
vasüzletben a forgalom csökkent. Minimá-
lis a kereslet a kovácsolt vas iránt is. A
vaskínálát igen nagy. A félgymantvány-
piacon nem alakult ki egységes ár helyzet.
Készvasban jelentékeny megrendelések tör-
téntek. Galvanizált lemezeket gyártó hen-
gerművek erős árengedményeket tesznek.

Az osztrák vasiparban még nemrégén
nagy lanyhulás volt észlelhető, melyet las-
san enyhít kedvezőbb árajvulási hullám.
Ugy tudjuk, hogy az osztrák hengermű-
vek százszázalékos kapacitással dolgoznak.
A francia piacon hónapok óta gyenge a
helyzet különösen érvényes ez a megáll-
pítás az ekszoptra nézve. Ennek ellenére
a legutolsó hetekben a belföldi piac rész-
ről elegendő megrendelés érkezett, ami a
jövőre nézve kedvező kilátásokat mutat.
Armérséklésre egyelőre nincs kilátás, sőt
a bérmozgalmak miatt, ha azok eredmé-
nyesek lesznek, úgy még az árak emelke-
désére lehet számítani.

tételeket a romániai malmoktól, de az ára-
kat ez sem tudta feljavítani, mert az ár-
képződést erősen befolyásolta az olcsó rozs,
a sok takarmányárpa és a nagy tengeri-
termes.

Tarifatóbblet visszafizetése. Igen
sok esetben előfordul a vasuti áruszállítá-
soknál, hogy a tarifákat tévesen állapít-
ják meg. Különösen nagyobb szállitma-
nyok bevonozása alkalmával történhet-
nek ilyen tévedések az áru lemerésénél
és a szállitási időtartam megállapításánál.
Tekintve, hogy az árufeladók sorozatos
panaszokkal élnek emiatt és a tarifatóbb-
let visszatérítését követelik, az egyes
vasuti igazgatóságok és áruforgalmi iro-
dák a bukaresti központi vezérigazgató-
sághoz terjesztették elő ezeket a követel-
éseket és a központi vezérigazgatóság át-
iratilag intézkedett arról, hogy a tarifa-
többlet megállapítása esetén hogyan kell
eljárni. Az átirat szerint a tarifatóbbletet,
ha ez megállapítást nyer, minden körü-
lmények között vissza kell fizetni, azon-
ban csakis annak a félnek, aki az árut
feladta. Tekintve, hogy a tarifatóbblet
megállapítása rendszerint akkor történik,
amikor a küldeményt már leszállították,
a követelő fél rendszerint a címzett. Az
árirat értelmében azonban a címzett
csakis akkor kaphatja meg a követelést,
ha a visszatérítés kérésére jogosított fél
a címzett javára átruhazza a követelést.
Az átruházás csakis a vonatkozó illeték
lefizetése mellett történhetik meg. Mától
kezdve ilyen értelemben térítik vissza az
esetleges tarifatóbbletet.

Must árak Erdélyben. Az erdélyi
must árak vidékenként és minőség szerint
változnak. Az Érmelléken 13—15. Az
Aranyosmentén 14—16—18. Erdély hegy-
alján 20—22. Küküllő mentén 18—20
lejt. Gyulafehérváron uradalmi tételnél
20—30 lejt között mozognak a must árak.
Helyenként minőség szerint fizetik a
mustot és pedig klobenburgi cukor fo-
konként 1 lejlel.

HOTEL METROPOL BUKAREST

A királyi palotával szemben
Modern komfort az Uj Kelet minden olvasója Modern komfort
15% kedvezményt kap a szobaárakban, — ha felmutatja ezt a hirdetését!

Vesse emlékezetébe, hogy

1. Ha köhög, rekedt, meg van hülvé használjon azonnal egy üveg Dr. Biró-féle Sirol-t. Ára Lei 100.
2. Köszvény, csusz, reuma ellen, „Castoain“ bedörzsölőtegyen, a hatás elmaradhatatlan. Egy üveg ára Lei 100.
3. Ha náthás, nátház bántja, mely minden bajnak a kuforrása, sies- sen a legközelebbi patikába egy kisdoboz Dr. Biró-féle „Mentoral“ kenőcsért, használata által meg- előz sok komoly bajt. Ára Lei 30.
4. Mint nagyszerű köhögés, rekedt- ség ellenes cukorkát az évtizedek óta bevált „Cseresznye szeleteket“ szopogassa. Elsősorú készit- mény! Próbadoz Lei 30, na- gyobb doz 45 lei.
5. Kicserepedett, szélőt kifujt ar- cot, kezét pár nap alatt rendbe hozza a Dr. Biró-féle Havasi Gyopár Crém, 1 tégely ára 40 Lei.

Mindezen szerek bármely gyógyszerárban kaphatók, ha véletlenül valahol nem volna, tes- sék megrendelni a főraktárból:

Dr. BIRÓ gyógyszerár Cluj-Kolozsvár Főter.

A Matild-viz

egyedlen banketten sem hiányoz-
hat mert ez a vezető márka.

Pályázati felhívás

A balázsfalvai gör. kath. érsekség a tu-
ljdonát képező (eddig minorita-rendű) Cluj-
ban fekvő (Str. Romulus) műmalmának 1930
január 1-től kezdődő és 5 évig tartó haszon-
bérletére ezennel pályázatot hirdet.

Az írásbeli haszonbérleti ajánlatok legkés-
sőbb folyó évi november 15-ig adandók be
alantitrott vagyonkezelőnél, Cluj, Cal. Victo-
riai 54. sz., hol a közelebbi feltételek is
megtudhatók, délután 3—5 között. Ugyanitt
való jelentkezés után a malom a helyszínen
megtekinthető.

Cluj, 1929 október 6.

A balázsfalvai gör. kath. érsekség meg-
bízásából.

Dr. Felecan Octavian

Park Szálloda

Timisoara-Temesvár Strada Garej
(Vasut-ucca) 2. sz. - Telefon 7-50

Bérlő:
Burger Lajos

Park Szálloda

A pályavár közvetlen közelében a mo-
dern követelményeknek teljesen átalakított
Park Szálloda

az összes reggeli, erdélyi és bánati nagyke-
reskedők, kereskedők és utazók találkozó
helye. Családi kényelemmel berendezett, ki-
fogatlan, tiszta szobák, fürdőszobák-szobák,
elsősorú étterem, interurban telefon, fod-
rász műhely, Saft és stb.

Mérsékelt árcsónak!
Pontos kiszolgálás!

Uj rádiókönyv

Hogyan használjunk hálózati áramot
rádiókészülékeinkhez?

Irta: Balog Arthur

Anódpotló, fűtőteletöltő, folytontöltő, fűtő- potló, gramofonerősítő stb. Számos példával és 150 ábrával.	Ára Lei 204
Adorján: Rádió ABC	„ 68
„ 150 rádiófelvevő kapcsolás	„ 136
Balog: Rádiótelefon	„ 82
„ Rádiókészülékek szerelése és számítása	„ 136
„ Kristálydetektoros rádió- készülék	„ 95
Horváth: A rádióamatőr kézikönyv	„ 170
Mende: A rádiótelefon	„ 119
Moinár: Gyakorlati rádiókönyv füzve 156 lei, kötve	„ 207
Török: A rádió kézikönyve	„ 136

Postán utánvétellel — előre fizetve por-
tómentesen szállítja

LEPAGE könyvkereskedés
Cluj-Kolozsvár

Színház—Művészet

Fleta Mihail, Gigli Beniamino és Fullin Vittorio hírneves olasz tenoristák — mint az „Il Teatro” című olasz folyóirat 1925. évi augusztusi számában olvassuk, — együttesen vendégszerepeltek a világ legnagyobb Operájában, a newyorki Metropolitanban. Ilyen nagy művész Vittorio Fullin, aki most Kolozsvárra jön és 3 rendkívüli előadásra lesz vendége a Román Operának: november 10-ikén, 13-ikán és 14-ikén.

A MAGYAR SZÍNHÁZ MŰSORA:

Csütörtök: Diákszerelm. (Operette-revü újdonság, 12 képben. Először! Iri díszletekkel, új kosztümökkel! Kondor Ibolyával, Betegh Bébivel, Tompa Bélával, Solthy Györggyel, Ihász Aladárral. Premier bérlet 12. szám. Sorozatszám 88).

Pénteken: Diákszerelm. (Másodszor. Napi bérlet 14. szám A). Sorozatszám 89).

Szombaton: d. u. fél 3 óra: (Obsitos) Operette. Második ifjúsági előadás, nagyon olcsó helyárakkal. Bevezető előadást tart: dr. Rózsa József. Sorozatszám 90).

Szombaton este 9 óra: Diákszerelm. (harmadszor. Bérletszünetben. Sorozatszám 91).

Vasárnap d. u. 3 óra: Borcsa Amerikában. (Operette-repriz, nagyon olcsó mozi-helyárakkal. Jegyek ára: 50, 40, 30, 20 és 10 lei. Sorozatszám 92).

Vasárnap d. u. 6 óra: Mit susog a fehér akác? (Operette-újdonság. Kondor Ibolyával, Betegh Bébivel, Solthy Györggyel, Ihász Aladárral. Sorozatszám 93).

Vasárnap este 9 óra: Diákszerelm. (Operette-újdonság negyedszer. Bérletszünetben. Sorozatszám 94).

Hétfőn november 11-én: Diákszerelm. (ötödösör. Napi bérlet 14. sz. B) Sorozatszám 95).

Kedden november 12-én: Diákszerelm. (hatodszor. Napi bérlet 14. sz. C). Sorozatszám 96).

Szerdán november 13-án: Diákszerelm. (hetedszer. Bérletszünetben. Sorozatszám 97).

A MAGYAR SZÍNHÁZ MOZI-MŰSOR:

Csütörtökön nov. 7-én 3 és félhat óra: I. Heidelbergi diákélet. (Ramon Novaroval és Norma Shearerrel). II. Kadetszerelm. (8 felvonásos amerikai történet). III. Pótkép. (Kettős műsor. Helyárak: 30, 20 és 10 lei).

Pénteken nov. 8-án 3 és félhat óra: I. Heidelbergi diákélet. (Ramon Novaró és Norma Shearerrel). II. Kadetszerelm. (8 felvonásos amerikai történet). III. Pótkép. (Kettős műsor. Helyárak: 30, 20 és 10 lei).

Szombaton nov. 9-én: Csak egy előadás kezdete 6 óra. Újdonság kolozsvárról először. I. A zsaroló. (Hallatlanul izgalmas új társadalmi dráma). II. Kadetszerelm. (8 felvonásos amerikai történet). III. Pótkép. (Kettős műsor. Helyárak: 30, 20 és 10 lei).

Vasárnap d. e. 11 óra: matiné 15 és 10 lei-es helyárakkal: Rin-Tin-Tin. (A legragyogóbb kutyafilm).

CORSO-FILMSZÍNHÁZ MŰSORA:

Csütörtök Looping The Loop. A halál ugrás. dráma 8 felvonásban. Az Ufa gyár egyik legnagyobb produkciója. Főszereplők: Werner Krauss, Jenny Jugo Warwick Ward és Gina Manes. Előjáték: Amerikai burleszk.

Péntek Looping The Loop. A halál ugrás.

Szombat Looping The Loop. A halál ugrás.

SELECT-MOZGÓ:

Csütörtök Vad orchideák, különleges dráma, főszerepben Grete Garbo, Nils Asther és Lewis Stone.

Péntek Vad orchideák.

Szombat Vad orchideák.

Vasárnap Vad orchideák.

Hétfő Szálloda őrangyala, szellemes vígjáték.

főszerepben: Adolf Menjou és felesége Cathérina Carver.
Kedd Szálloda őrangyala.
Szerda Szálloda őrangyala.

URANIA-MOZGÓ:

Csütörtök Patt és Pattachon Afrikában. a közkedvelt dán komikusok legújabb, elsőrangú vígjátéka.

Péntek Patt és Pattachon Afrikában.

Szombat Patt és Pattachon Afrikában.

Vasárnap Patt Pattachon Afrikában.

Hétfő Bécsi táncosnő, egy kis revü görög élete, főszerepben a bájos Anita Dorris.

Kedd Bécsi táncosnő.

Szerda Bécsi táncosnő.

A színházi iroda közleményei

Ma este: Diákszerelm premierje. Nagy estéje lesz ma a magyar színháznak. Be fogják mutatni a Diákszerelm című 12 képből álló operette-revüt, a melyből a színház az idei évad nagy bombasikerét várja. Káprázatos fény, világvárosi pompá, ragyogás fog ma este a színpadról leáradni. Az ezeregyéjszaka tündérmeséi fognak meglepveredni. Orszi vagyont áldozott a színház arra, hogy külső kiállítás díszletek, kosztümök, világítási effektusok tekintetében is világvárosi nivót reprezentáljon ez az előadás. Akik már nem tudnak jó jegyet kapni a ma esti premierre, azok idejében gondoskodjanak jegyről a következő előadások valamelyikére, mert ma este már futótűzként fog elterjedni a híre azoknak a színpadi csodáknak, a melyek a Diákszerelmében a közönséget el fogja kápráztatni s holnapról már bizony, hogy ostrom alatt fog állani egész nap a pénztár. Minden elővételi díj nélkül válthatók a jegyek a Diákszerelm valamennyi előadására.

Borcsa Amerikában. Mozi helyárakkal. Vasárnap délután 3 óra az évek óta nem adott Borcsa Amerikában című operettet adják új szereposztással s nagyon olcsó mozi-helyárakkal. Jegyek ára: 50, 40, 30, 20 és 10 lei.

Ma délután Ramonn Novarró a Magyar Színházban. Új műsora lesz ma a Magyar Színháznak. Ramonn Novarro legbrilliansabb, leghíresebb alakításában, a Heidelbergi diákéletben fog gyönyörködni a közönség. A Heidelbergi diákélet 10 felvonásos mélyen megindító dráma, a melyben Ramon Novarro valósággal meghódította az egész világot. A Heidelbergi diákélettel együtt vetítik a Kadett szerelm című 9 felvonásos gyönyörű színjátékot. Előadások kezdete 3 óra és félhat óra. Helyárak: 30, 20 és 10 L.

Rádió műsor

Idő kelet európai

Csütörtök, november 7

Budapest. 9.15: Fejes zenekar hangv. 9.30: Hírek. 12.05: Rádió házikvartett-jének hangv. 12.25: Hírek. 13: Pontos időjelzés, időjárásjelentés. 14.30: Hírek élelmiszerárak. 16: Rádió Szabad Egyetem. Nyizsnyaj dalok. A „Marxizmus és a munkásmozgalom” Ottlik László egyetemi tanár előadása. 17.10 Radics Béla cigányzenekarának hangv. 19: Gyorsírási tanfolyam. 19.35: Angol nyelvtanítás. 20.10: Erkel est. Sándor Erzi és Lauris Lajos közreműködésével. Himnusz, Ária a Bánk bánból, Honvédtakarodó, Duett az István királyból, Ünnepi megnyitó. 21.50: Pontos időjelzés. Majd gramofonhangverseny. Lehár: Cigány szerelm. Mario: Santa Lucia, Donizetti: Kedvesen, Schubert, Ave Maria, Meyerbeer: Fáklya-tánc. 10. Respighi: Nebbie. 11. Dett: Juba tánc. 12. Kálmán: A csikágó hercegnő — „Bécsi zene”. 13. Becce: Capri emlék. 14. Rimsky-Korsakov: Sadko — hindu dal. 15. Graiger: Londonderry. Cibulka: Stefániai gavott, Garay: Valami van magában.

Belgrád. 20: Hangverseny. Lalo: Király nyitány, Metner: Álmódzó, Szeretem magát, Téli est. Debussy: Pelléasz és Milaszand, Mether: Keringő, Emlék.

Bukaresti. 20: Szimfonikus hangverseny. 21.50: Hírek

Breslau. 22.30: Berliini hatnapos vers.

Brünn. 19.05: Hangverseny, Lalo: Éj királya, Delibes: Sylvia balett, Chabrier: Spanyol rapszódia. 20: Közv. Prágából. 22.15: Kávéházi zene.

Frankfurt. 20.15: Strauss O.: Utolsó keringő c. operette.

Hamburg. 18.55: Mozart: Varázsvola c. operája.

Kassa. 22.15: Közv. Brünnből.

Kattowicz. 20.05: Szórakoztató zene. 23: Táncczene.

Köln. 21: Szimfonikus hangverseny. Csajkovszkij: Hegedűverseny. Kalinikov: G-moll szimfónia. 24: Gramofon-jazz.

Krakko. 20.05: Hangverseny. Nandini: Hegedűhangverseny, Puccini: Tosca. Massanet: Elégia, Suk: Szvit.

Csajkovszkij: Onyegin. Stymanowszky: Kochanski: Rogel király c. opera ária.

Debussy: Több a lassúnál. Chopin: Keringő. Csajkovszkij: Pique Dame — ária. Dubrowski: Arcod szent emlék.

Koc Kocchanski: Éji dal. Bizet: Vátozatok Carmen felett.

Lipscse. 19.30: Drezdeni filmharmónikus hangverseny.

Ostrava. 19: Közv. Prágából.

Prága. 19.05: Hangverseny.

Róma. 21.02: Tizennégy számból álló hangverseny az állatokról szóló zene-művekből.

Stambul. 17.30—19.30: Török zene.

Stocholm. 20: Finn zene. 20.15: Kallavala-dalok. 22.10: Beethoven G-dur vonósnégyese.

Stuttgart. 19.30: Szórakoztató zene. 20.15: Operett Frankfurtból. 23.15: Kávéházi zene.

Torinó. Szórakoztató zene. 21.15: Toni és Gedda zeneszerzők művei. 21.45: Kamarazene.

Toulouse. 20: Dalok. 20.30: Táncczene. 21.15: Operadalok. 21.45: Zongoraverseny, közben műdalok.

Varsó. 19.25: Gramofon. 20.15: Könyvü zene. 23.15: Táncczene.

Bécs. 20.05: Humperdinck „Királyi gyermekek” c. zenés miséje.

Zágráb. 19.30: Operaelőadás közvetítés a ljubljani Nemzeti Színházból.

Zürich. 20: Dvorák: E-moll szimfóniája. 21.15: Házizene.

Péntek, november 8

Budapest. 9.15: A magyar vonósnégyes hangverseny. 1. Schubert: D-moll vonósnégyes négy tételben. 2. Haydn: C-dur vonósnégyes, Op. 33. No. 3. négy tételben. 9.30: Hírek. 12.00: Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés. 12.05: Kurina Simi és cigányzenekarának hangverseny. 12.25: Hírek. 1.00: Pontos időjelzés, időjárásjelentés. 2.30: Hírek, élelmiszerárak. 3.00: Piaci árak és árfolyamhírek. 3.45: Fulton-rendszéri kópátvitel. 4.20: Józsa Rezső mesé a gyermekeknek. 4.45: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés, hírek. 5.10: Megyeri Ella felolvasása: „A fehér sas országában”. 5.45: A m. kir. Operaház tagjaiból alakult zenekar hangverseny. Puccini-hangverseny. 1. Tosca — ábránd. 2. Gianni Schicci — ábránd. 3. Manon Lescaut — ábránd. 4. Bohémélet — ábránd. 6.50: Lukinich Imre dr. egyetemi tanár előadása: „Bethlen Gábor születésének 300 éves évfordulója”. 7.25: Somogyi Szilveszter dr., Szegeud város polgármesterének előadása: „Szegeud multja és jelene”. 8.00: Népszimüelőadás a Studióból: „A gyimesi vadvirág”. Utána kb. 10.30: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. Majd a Fejes-szalonzene, az Ostende-jazz, továbbá Horváth Gyula és cigányzenekarának hangverseny.

Berlin. 19.05: Népdalok. 20: Északi táncok és dalok. 20.30: A Krasszin megmenti az Itáliát. Hangjáték. 0.30-ig táncczene.

Belgrád. 20: Operaelőadás a Nemzeti Színházból.

Bucuresti. 20: Színházi előadás közvetítése.

Pozsony. 19.30—22: Smetana: „Két özvegy” c. háromfelvonásos vigoperája a pozsonyi színházból.

Breslau. 19.05: Deris zene. 20.30: A sziléziai filmharmónikusok hangverseny.

Bruxelles. 19.30: Gramofon. 21.45: Hangverseny.

Brünn. 21: A morva zeneszerzők klubjának hangverseny.

Davertry Exp. 19.30: Könyvü zene. 20.10: Dohnányi As-dur tudja. 22: Katonazene. 23.15: Táncczene.

Frankfurt. 21.30: Zenei és irodalmi est. 22: Az álmok könyve, hangjáték. 7 hangképből. 23.15: Szórakoztató zene.

Hamburg. 17: Mesék. 20: V. Nagy rádióhangverseny. 22.20: Kávéházi zene.

Kalundborg. 20: Sjöberg: „Fridas Bok” c. zenés darabja. 22: Kamarazene. 23—1.00: Vonósnégyes.

Kaunas. 20: Hangverseny.

Kassa. (293. m.) 12.05: Gramofonzene. — 18: Szeppessiné Nagy Mici magyar verseket szaval.

Köln. 20: Schwarz József baritonékes operairái gramofonon. 20.45: A Krasszin megmenti az Itáliát. 24-ig: Táncczene.

Königsberg. 20: Fuvósötös. 20.20: „A Krasszin megmenti az Itáliát”, hangjáték. 22.30: Táncczene.

Königsusterhausen. 20.00: Filmharmónikus hangverseny. I. Régi olasz dalok. II. Angol dalok, operairák.

Leipzig. 19.30: Lafite: „Mint elváltak ajánlják magukat” c. egyfelvonásos zenés hangjátéka. 21: Modern gondorka szónáták.

London. 21: Szimfonikus hangverseny. 23.35: Táncczene.

Milano. 20.30: Szimfonikus hangverseny. 23.15: Szórakoztató zene.

München. (533 m.). 19: Népszerű hangverseny. 20: Csajkovszkij Péter: „A győztes asszony” c. háromfelvonásos zenebohózat.

Nápoly. 21.02: Mulé „A kut apácája” c. egyfelvonásos operája. 22: Puccini: „A köpeny” c. egyfelvonásos operája.

Oslo. 20: Az oslói filmharmónikusok hangverseny.

Prága. 20: Gramofon. 22.15: Kávéházi zene.

Róma. 21.02: Cuscino: „A legyező” c. háromfelvonásos operetteje.

Stambul. Török zene.

Stocholm. 20: Szigeti József hegedűverseny zene-karal. 22.10: Gramofon.

Stuttgart. 19.30: Népdalnégyes. 20: A stuttgarti filmharmónikusok hangverseny. 22: „Az álmok könyve”, hangjáték. 23.15: Kávéházi zene.

Torinó. 20.30: Szimfonikus hangverseny. 23: Könyvü zene.

Toulouse. 19: Táncczene. 20: Dalok. 20.30: Táncczene. 21.15: Szimfonikus hangverseny. 21.45: Vigoperák zenéje.

Varsó. 19.25: Gramofon. 20.15: A varsói filmharmónikusok hangverseny a posnani zenekonzervatórium vegyes.

Bécs. 20.05: Dalok. Énekel: Franz Steiner. 21: Régi és modern indulók.

Zágráb. 20.35: Hangverseny.

Zürich. 20: Wagner: „A Rajna kincse” c. operája.

Utólérhetetlen! Tartóssága örökös!

fatüzelést, légfűtéses, folytonéző kályha 10 kiló FÜT 24 órán át egy normál szobát.

Nagyobb típusok 3—4 szobás lakást is egyenletesen fűtenek. Legtakarékosabb leghigiénikusabb fűtés. — Árlapot díjlanul küld

Szántó Dezső és Fia

redőny- és kályhagyára Oradea. Kályhánk sepsiszentgyörgyi kiállítás aranyéremmel lettek kitüntetve. — Kályháinkból állandó lerakat az összes vidéki városoktan.

Acéllemezredőnyök! Esslingeni faredőnyök! Helybeli főbizományos:

Vasudvar, Babos et Comp.

Str. Regina Maria 21.

November 8
5090 év Mar

Amiről elf

Amiről az alábbi aktuális probléma. az ad ennek a két egy esztendeje anna many egy halom i vette a hatalmat. A hangulata különböző zett hiúsági kérdé forró és olyan kevé hoznak a legközele első születésnap al dolunk egyelőre az mérlegének a feláll

Csak apropos — a jubileum kapcsán szerü dolog, ami el lejtkeztek, a vizum legalább megreform mitjuk azokat az o tatura üli tobzódása Románia Európánal nyebb a tevének a mint Romániából k béke tizedik eszter nyugati országok a lanul sétálnak át eg sikig, nálunk még te a vizumkénszser, a határsorompóknak e léke.

Meg kell állapítsu illetőleg Vaida belü vül sokat tett anna a határokon túl va metlenségeit enyhít nem eleget. Ma m vámvizsgálat európy meggy végbe és így levéllel és vizumok zökkenésmenlesen tárokon. Nem törté pozitív lépés sem a hogy kölcsönös sze vizumkénszser a le tárokon belül leépi

Márpedig a vizum ban és időben is su seket ró rá az utas mikor az osztrák és bérmentve szeli európai határvonal polgár nehéz ezrese a passziót „ha üzleti körülményei külföld zomban az éremnek dala, bár elég suly mai gazdasági depre terhet jelentenek ez azonban az éremne is. Azok, akik küllö székhelyein laknak, tudják szerezni az t vizumokat. Ez a sz zomban kizárólag K zomban kizárólag K zik, Kolozsváron ki lehet kapni német gol vizumot. A töl lozsváron kell megsz ket egyenesen Buka geteg idő és ujbár, míg az utas ezek sokhoz hozzájut.

A vizumkénszser nek magyarazata si egyszerű utlevélhez j nélkül kap vizumot egész vizumrendszer mint arra, hogy az dobjra ki a pénzt és ez már régesrégén gok, amikor egymá kénszsert eltörölték. ben csak azért tartj mánia is megkövetel